Jaargang 108. Dingsdag, 3 Julij 1849. No. 53.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD voor de Stad en Provincie Groningen.

Deze Courant wordt uitgegeven des Dingsdags *en* Vrijdags. *De abonnements-prijs voor den jaargang* 1849 *is f* 8—32, *en* franco *per post f* 9—62; *per kwartaal f* 2—08 *en per post f* 2—40½.

AANBESTEDING.

BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der Stad *Groningen* zijn voornemens, bij Inschrijving ... B ... jes aan te besteden:

De LEVERING van de **RAAP-, LIJN-** en **PATENTOLIE**, ten dienste der VERLIGTING in deze STAD, gedurende *tien maanden*, beginnende met AUGUSTUS aanstaande en eindigende met MEI 1850.

De Voorwaarden van deze Levering zullen van heden ter STADS SECRETARIJ ter lezing liggen, en de BRIEFJES met de MONSTERS van de PATENTOLIE aldaar, vóór of op ZATURDAG den 7den Julij 1849, moeten worden bezorgd.

GRONINGEN, 28 Junij 1849.

Burgemeester en Wethouderen: VAN IMHOFF.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: HORA SICCAMA.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen* brengen bij deze ter kennis van de BELASTINGSCHULDIGEN, dat het door den Heer STAATSRAAD, GOUVERNEUR der Provincie *Groningen*, bij besluit van den 25sten Junij 1849, no. 5, gearresteerd en invorderbaar verklaard PRIMITIEF KOHIER van het PATENTREGT, over het dienstjaar 18$\frac{49}{50}$, van deze gemeente, 2de gedeelte, bevattende de SCHIPPERS, KRAMERS en al de zoodanige Patentpligtigen, welke tot de dadelijke betaling der regten gehouden zijn, op heden aan den ONTVANGER der DIRECTE BELASTINGEN in deze Stad ter invordering is ter hand gesteld, en dat ieder verpligt is zijnen aanslag op den bij de Wet bepaalden voet te voldoen. Voorts worden de belanghebbenden herinnerd, dat, bijaldien zij mogten vermeenen bij hunnen aanslag bezwaard te zijn, zij hunne klagten deswege moeten indienen *binnen drie maanden na heden*, en dat die klagten moeten worden geschreven op Zegel, gerigt aan Heeren Gedeputeerde Staten, en worden bezorgd bij den Heer Controleur der Directe Belastingen te *Groningen*.

Gedaan in het Raadhuis te *Groningen*, den 30sten Junij 1849.

Burgemeester en Wethouderen: VAN IMHOFF.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: HORA SICCAMA.

SCHUTTERIJ.

BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der Stad *Groningen* — gezien hebbende Zr. Ms. besluit van den 28sten Junij 1828 (*Staatsblad* no. 42), houdende maatregelen tot de oprigting van de Schutterijen, en waarbij de werkzaamheden worden geregeld van de Commissie van Onderzoek, naar aanleiding van art. 15 der Wet van den 11den April 1827 (*Staatsblad* no. 17), —

Brengen bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat, behalve diegenen, welke ligchaamsgebreken hebben, en te klein van maat zijn, bij de wet worden toegestaan de onderstaande termen tot vrijstelling en uitzondering, terwijl, ter bevestiging daarvan, bij gemelde Commissie van Onderzoek zullen moeten worden overgelegd de stukken en bescheiden, achter elk geval uitgedrukt.

TERMEN TOT VRIJSTELLING EN UITZONDERING.	IN TE LEVEREN STUKKEN TER BEVESTIGING.
1.) *De Geestelijken van alle Gezindheden.*	*Dezelfde Bewijsstukken, welke voor de vrijstelling van de Dienst der Nationale Militie worden gevorderd.*
2.) *De Professoren en Lectoren aan de Hoogescholen, aan de Athenaea en de Seminariën.*	*Het Besluit of de Akte van Aanstelling als zoodanig.*
3.) *De Studenten in de Godgeleerdheid. Zullende als zoodanig alleen worden aangemerkt zij, die aangenomen zijn, en hun Onderwijs ontvangen op de Nederlandsche Hoogescholen, Athenaea en Seminariën.*	Voor de Hervormden en Luterschen. *Certificaat van den Rector Magnificus van de Hoogeschool of het Athenaeum, op het getuigschrift van den Professor, bij wien de Student collegie houdt.* Voor de Roomschen. *Certificaat van den Bisschop, of, bij gebreke van denzelven, van den Kerkvoogd, die den Bisschop vervangt, als Vicaris-generaal en Aarts-Priester.* Voor de Remonstranten. *Certificaat van Curatoren van het Seminarium, op het getuigschrift van de Hoogleeraars.* Voor de Doopsgezinden. *Certificaat van Bestuurders en Curatoren van het Seminarium, op het getuigschrift van de Hoogleeraars.* Voor de Israelieten. *Certificaat van de Hoofdcommissie tot de zaken der Israelieten of derzelver Gecommitteerden, op het getuigschrift der Opzigters van het Seminarium.*
4.) *De uit de dienst van den Staat te Lande of ter Zee eervol ontslagen of gepensioneerde Officieren.*	*Het eervol ontslag of de Akte van Pensioen.*
5.) *De Officieren, eervol uit de Schutterij ontslagen.*	*Het besluit van ontslag.*
6.) *De broeder van hem, die in persoon voor zich zelven bij de Schutterij dient, met dien verstande, dat van een ongelijk getal slechts de kleinste helft tot de dienst zal worden geroepen; strekkende deze bepaling zich niet uit tot zoodanige broeders, die, om welke reden ook, niet meer bij hunne ouders inwonen.*	*Behalve een schriftelijk bewijs van deze dienst, door den Kommandant der Schutterij af te geven, een schriftelijk bewijs van het Plaatselijk Bestuur, dat de dienende broeder met hem bij zijne ouders inwoont.*
7.) *Die aangesteld zijn voor de dienst der Nacht- of Brandwachten en der Brandspuiten.*	*De deswege bij hen voorhanden zijnde bewijzen van aanstelling.*
8.) *Lijf- en Huisbedienden, voor welke als Dienstboden de Personele Belasting wordt betaald.*	*Een Certificaat van den Persoon, bij welken zij als zoodanig dienstbaar zijn, gecertificeerd door het Plaatselijk Bestuur.*
9.) *Zij, die voortdurend uit Armenkassen bedeeld of in Armen-Gestichten opgevoed en onderhouden worden.*	*Eene schriftelijke en door het Plaatselijk Bestuur gecertificeerde verklaring van Bestuurders der Gestichten, houdende opgave, waarin de bedeeling bestaat en sedert wanneer, en op welke tijdstippen dezelve genoten is.*

Dat tot het opmaken der Certificaten, onder no. 6, 8 en 9 vermeld, zal worden gevaceerd ter Stads Secretarij, op Vrijdag den 6den Julij 1848, des voormiddags van 10 tot 12 uur, voor diegenen, welke vóór den 1sten Junij van dit jaar voor de Schutterlijke Dienst ingeschreven zijn.

Dat zij, die zoodanige Certificaten benoodigd zijn, zich op dat tijdstip aldaar zullen moeten vervoegen met de bewijsstukken in no. 6, 8 en 9 vermeld; moetende diegenen, welke reclameren op de dienst van Broeders, voorzien zijn van twee ter goeder naam en faam staande getuigen, met den toestand van het huisgezin wel bekend en hunnen naam kunnende teekenen.

Dat voorts de gehuwden en weduwenaars met een of meer kinderen, ter bekoming van eene Trouwakte, zich kunnen vervoegen aan het Bureau van den Burgerlijken Stand, des voormiddags van 10 tot 12 uur, medebrengende twee bekende getuigen, die het leven van de vrouw, of, deze overleden zijnde, het bestaan van kind of kinderen kunnen bevestigen.

Zij zullen het Certificaat, hetwelk dien ten gevolge wordt opgemaakt, moeten indienen bij de Commissie, bedoeld bij art. 11 van de wet op de Schutterijen, van den 11den April 1827, en hetzelve daartoe vóór den 9den Julij dezes jaars ter Stads Secretarij moeten inleveren.

Dat wijders diegenen, welke Certificaten van de schutterlijke dienst noodig hebben, zich ter bekoming daarvan, kunnen vervoegen op Donderdag, den 5den Julij 1849, des voormiddags van 12½ tot 1 uur in de Krijgsraadskamer op het Raadhuis alhier.

Dat meergemelde Commissie, tot het onderzoeken van, en de beslissing omtrent de redenen van vrijstelling en uitsluiting van de Schutterlijke dienst, derzelver zittingen zal houden in de zaal van den Militieraad op het Raadhuis, en *wel voor diegenen, welke vóór den eersten Junij van dit jaar voor de Schutterlijke dienst ingeschreven zijn, en voor diegenen, welke reeds bij de Schutterij zijn ingelijfd en in het gepasseerde jaar verzuimd hebben hunne redenen van vrijstelling in te dienen*, op Maandag den 9den Julij 1849, des voormiddags van 10 tot 12 uur.

Dat diegenen, welke met ziekte of gebreken behebt, en *mede vóór den 1sten Junij dezes jaars ingeschreven zijn*, en diegenen, welke reeds bij de Schutterij zijn ingelijfd en ligchaamsgebreken hebben, alsmede dezulken, welke hunne nommers verkiezen te verwisselen, vergezeld van de nommerverwisselaars, mede in voornoemd lokaal voor de Commissie moeten verschijnen op Maandag, den 9den Julij 1849, des voormiddags van 10 tot 12 uur.

Dat diegenen, welke op gemelde tijd en plaats voor de Commissie niet verschijnen, zullen gehouden worden, geene redenen tot vrijstelling te hebben, en, voor zoo verre zij dienstpligtige nommers getrokken hebben, bij de Schutterij zullen worden ingelijfd; blijvende het hun evenwel vrij, om hunne redenen tot vijstelling in een volgend jaar te doen gelden.

Wordende bij deze de belanghebbenden herinnerd aan art. 14 en 15 van gemeld Koninklijk besluit, luidende als volgt:

Art. 14. „Hij, die, na zijne inschrijving voor de Schutterij, in Militaire dienst treedt, te lande of ter zee, zal „daarvan, met overlegging van een bewijs van zijne dienst, „dadelijk kennis geven aan het Bestuur zijner gemeente, „hetwelk zorgt, dat hij, bij de Schutterij *niet* ingelijfd „zijnde, door de Commissie, bij art. 15 der wet vermeld, „worde vrijgesteld, of wel, ingelijfd zijnde, dat hij dadelijk van de rolle der Schutterij worde afgevoerd. In geval de vermelde kennisgeving aan het Bestuur wordt verzuimd en de nalatige, dien ten gevolge, op de rolle der Schutterij gebragt en bij dezelve wordt ingelijfd, of wel op de rolle „blijft gevoerd, zullen de strafbepalingen, die de wet, in geval „van verzuimde dienst, oplegt, op hem van toepassing blijven."

Art. 15. „De bepaling in het vorige artikel is ook van „toepassing op hen, die na de inschrijving van woonplaats „veranderen, zonder daarvan, overeenkomstig artikel 27 „der wet, kennis gegeven te hebben aan het Bestuur der „gemeente, welke zij verlaten."

En opdat deze kome ter kennis van een' ieder', zal dezelve in de *Groninger Courant* geplaatst en voorts aangeslagen worden, waar zulks te doen gebruikelijk is.

Gedaan in het Raadhuis te *Groningen*, den 2den Julij 1849.

Burgemeester en Wethouderen: VAN IMHOFF.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: HORA SICCAMA.

Wordt geadverteerd, dat tot het afgeven der ATTESTATIEN DE VITA, ter bekoming zoowel van BURGERLIJKE en KERKELIJKE, als MILITAIRE PENSIOENEN, op den 1sten Julij 1849 verschenen, in een der Vertrekken van het Raadhuis dezer Stad zal worden gevaceerd, des voormiddags van 10 tot 1 uur, op de volgende dagen, als:

1) Voor de BURGERLIJKE en KERKELIJKE, benevens MILITAIRE OFFICIEREN en GEPENSIONEERDE WEDUWEN, op DONDERDAG en VRIJDAG, den 5den en 6den Julij 1849.

2) Voor de GEPENSIONEERDE ONDEROFFICIEREN en verdere MANSCHAPPEN, op ZATURDAG, den 7den Julij 1849.

CHOLERA.

GRONINGEN, 2 Julij. Van den 25sten Junij tot den 2den Julij zijn er 18 personen deels door Cholera, deels door Cholerine aangetast, en overleden 9.

De Stedelijke Geneesk. Commissie: W. C. VAN MESDAG, *Secretaris.*

PORTUGAL.

De dagbladen van Oporto, van den 11den, bevestigen niet de tijding van den dood des Konings *Karel Albert.* Zij verzekeren zelfs, dat de staat zijner gezondheid dagelijks verbetert.

[De uit Oporto te Madrid, den 25sten Junij ontvangen berigten melden wederom, dat de gewezen Koning van Sardinië ernstig ziek is.]

ITALIE.

ROMEINSCHE REPUBLIEK.

Men verzekert, dat de Paus blijft weigeren zich bij zijne herstelling te Rome aan voorwaarden te onderwerpen. *Gesteund door Oostenrijk*, zou hij weerstand bieden aan den aandrang der Fransche regering, die aldus nog in grooter verlegenheid zou raken *na* dan *vóór de inneming van Rome.*

— Er zijn geene late berigten uit Rome. Wat er na de bestorming 's nachts van den 21sten op den 22sten voorgevallen is, wist men te Parijs den 28sten Junij nog niet, hoewel men er berigten uit Rome tot den 25sten of 26sten kon hebben. Zeker is het, dat 30,000 man ongenoegzaam verklaard zijn door denzelfden generaal, die den 30sten April meende met 6000 man in Rome te kunnen komen.

— De laatste depêches, door de Fransche regering openbaar gemaakt, bevestigen het berigt van de intrede der Fransche troepen binnen de eerste omwalling van de stad Rome, maar zij deelen nog geene bijzonderheden mede omtrent de volgende operatiën van het leger. Het gerucht der kapitulatie van de stad bevestigt zich niet.

DUITSCHLAND.

Staat der zaken in Duitschland.

In Duitschland zullen de zaken welligt spoedig eene bepaalde wending nemen. In 't westen is de republikeinsche en socialistische opstand, die zelfs voor inroeping van Fransche vrijscharen niet terugdeinsde, overwonnen, en ook hier heeft Pruissen met daden getoond, de zaak des Duitschen Rijks te willen in handen nemen, en heeft het zich nieuwe aanspraken op 't Opperhoofdschap des rijks verworven. Te Berlijn schijnt de Beijersche minister *von der Pfordten* bij de drie verbonden Koninklijke regeringen weinig ingang te vinden met zijne voorstellen, strekkende om 't oppergezag te splitsen en met behoud van een huis van Volksvertegenwoordigers Oostenrijk ook op te nemen in 't Duitsche rijk. De Oostenrijksche regering betoont aan de Beijersche veel vriendschap, maar toenadering tot de Pruissische is nog niet te bespeuren.

Den 26sten is te Gotha de conferentie geopend van leden der oude meerderheid in 't Parlement van Frankfort, het *Congres der Erfkeizerlijken*, gelijk men het noemt; 150 tot 200 is het aantal der zamengekomenen; daaronder zijn al de geachtste mannen der gematigde partij; in de eerste zitting werd eene commissie van zeven, *Zell, Lang, Koch, Stahl, Beseler, von Wijdenbrugh* en *Bernhardi* benoemd om in eene avondzitting over de aanhangige vraagstukken rapport en voorstellen te doen.

Het eerste rapport is 's anderen daags gedaan, en was hoofdzakelijk van dezen inhoud: „Wij erkennen de bezwaren tegen de invoering der onveranderde Rijksconstitutie. Daarentegen is in de te Berlijn ontworpen Constitutie een weg geopend, op welken 't verloren vereenigingspunt zou kunnen worden hervonden. Dezen weg te versmaden, verbiedt 's lands bedenkelijke toestand en de inhoud van dat ontwerp, hetwelk de kern der Rijks-Constitutie in zich bevat. Het doel zou kunnen bereikt worden als de drie Koninklijke regeringen met de zich bij haar aansluitende regeringen, tegenover een uit afgevaardigden van alle landen zamen te stellen rijksdag, die constitutie als eene onverbrekelijke belofte aan de natie beschouwen, en alleen de bepalingen des ontwerps, die van de Rijks-Constitutie afwijken, aan herziening worden onderworpen. De zamenstelling van 't volks-huis zou niet naar de Frankforter kieswet kunnen geschieden, maar liefst op den in welken staat bestaanden voet; doch des noods zou daarbij ook de bij 't Berlijner ontwerp gevoegde kieswet kunnen gevolgd worden, zoo daarbij aan de bijzondere Staten eenige vrijheid tot afwijkingen gelaten werd."

(Over dit voorstel, dat inderdaad geschikt schijnt om in de dringende omstandigheden alle bezadigde vrienden van Duitschland te voldoen, is dadelijk de beraadslaging geopend, die met gesloten deuren gehouden wordt.)

FRANKFORT, 26 Junij.

Naar men verneemt, hebben alle Duitsche regeringen goedgekeurd de proclamatie van het rijks-ministerie te Frankfort, d.d. 9den dezer, waarbij het Romp-Parlement en het rijks-regentschap voor oproerig verklaard werden.

BERLIJN, 28 Junij.

Men verneemt, dat binnen weinige dagen, overeenkomstig art. 105 der Constitutie, de wetten omtrent de clubs en volksvergaderingen, alsmede die op de drukpers, door Z. M. den Koning geoctroijeerd zullen worden, en te gelijker tijd de staat van beleg van Berlijn, Breslau, Erfurt en andere steden opgeheven.

WEENEN, 26 Junij.

Ten aanzien van het voorgevallene bij Schütt deelt de *Wien. Zeit.* een rapport van den generaal *Haynau* mede, waaruit blijkt, dat de Magyaren bij Sereg Abot, waar eene brug was, den regter-oever van den Neuhausler rivierarm bereikt en daarna een gedeelte van de brug vernield hebben. Tusschen de Waag en den arm der Donau bevindt zich geen vijand meer. Volgens latere berigten hadden de Magyaren zelfs Gutta verlaten, en waren meer naar Komorn getrokken. De generaal *Haynau* prijst vooral den moed door de Russische troepen aan den dag gelegd. Ter belooning daarvan heeft de Keizer aan den kommandant van het korps het Grootkruis der Orde van de IJzeren Kroon gezonden.

De *Lloyd* deelt verder van het tooneel des oorlogs mede, dat den 18den de overtogt naar Hongarije van het in Gallicië geconcentreerde Russische legerkorps, 120.000 man sterk, heeft plaats gehad. Keizer *Nicolaas* was te Grab daarbij tegenwoordig. Prins *Paskewitz* was voorwaarts gerukt *en* zou reeds te Kaschau aangekomen zijn.

— Tot welke gruwelen de oorlog in Hongarije aanleiding geeft, blijkt uit het volgende. Voortdurend zwerven in de omstreken zendelingen van *Kossuth* rond, die het landvolk tot opstand trachten te bewegen. Onlangs heeft een dorpsregter een dezer lieden tot een afschrikkend voorbeeld gesteld. Hij sneed hem de tong uit, spijkerde die aan de deur van het regthuis, en zond den zendeling naar de zijnen terug.

— Bij het leger in Zuid-Hongarije woedt de Cholera zeer hevig en sleept velen, waaronder ook verscheiden hoofdofficieren, ten grave.

Van den 27sten. Uit de verschillende rigtingen, in welke de troepen thans oprukken, verwacht men, dat in de omstreken van Raab een beslissende slag zal geleverd worden: dit wint aan waarschijnlijkheid, door de mededeeling, dat de Hongaren zich daar sterk verschanst hebben en dat zelfs dag en nacht aan de versterkingen wordt gewerkt; ook werpen daar vrijkorpsen bijeengetrokken.

Staat der zaken in Baden, Rijn-Beijeren, enz.

Den 25sten Junij, des namiddags is ook Carlsruhe bezet door de Pruissen, met den Prins *van Pruissen* aan het hoofd. De opstandelingen hadden zich in Durlach met barricades versterkt, en het kwam daar tot een' hardnekkigen strijd, die van 's morgens 10 tot 's namiddags 3 uur duurde; de opstandelingen werden geslagen en trokken naar Rastatt terug, onder welks muren, achter den steilen oever der Murg, de opstandelingen den laatsten kans schijnen te willen wagen.

[Eene omstandigheid, welke de Pruissen zal verhinderen hen derwaarts met spoed te vervolgen, is hierin gelegen, dat de vlugtelingen al de stoomwagens en rijtuigen van de ijzerbaan hebben medegenomen, terwijl men geene rijtuigen der Main-Necker-baan op de Badensche kan gebruiken, uithoofde der *ongelijke sporen;* — eene goede les ten voordeele der *gelijke* sporen in nabuurlanden.

Voor dat de opstandelingen waren vertrokken hebben zij de groothertoglijke amortisatie-kas met geweld opengebroken, en eenige seriën nog niet uitgegevene Badensche Renten-Scheine en obligatiën *gestolen*. Daar al deze seriën en nommers geannuleerd zullen worden, mag men wel voorzigtig zijn met koopen.]

De prins *van Pruissen* heeft zijn hoofdkwartier bepaaldelijk te Karlsruhe gevestigd.

— De voorzitter van het gewezen Romp-Parlement heeft den 23sten te Carlsruhe bekend gemaakt, „dat het Parlement aldaar niet kunnende vergaderen, hij nader tijd en plaats der bijeenkomst zal bekend maken."

De leden van het Rijks-Regentschap en omtrent 40 leden van het Parlement waren den 23sten dezer in Baden-Baden.

— Volgens berigten uit de Paltz, is ook daar de opstand geëindigd; en wel zonder eenigen tegenstand van den kant des volks.

HAMBURG, 26 Junij.

De Koning van Zweden heeft uit zijne eigene kas eene som van 3000 banco daalders geschonken, als bijdrage voor de ter eere van *Berzelius* op te rigten eerezuil.

GROOTBRITTANJE.

LONDEN, 28 Junij.

In de Kamer der Lords heeft gisteren de graaf *van Carlisle* in eene sierlijke rede aangedrongen op de tweede lezing der wet op den parlementairen eed (eigenlijk de toelating der Israelieten in het Huis der Gemeenten), doch na eene langdurende discussie werd met 95 tegen 70 stemmen de voordragt verworpen.

(De (Anglicaansche) aartsbisschop van Dublin verklaarde zeer juist in het Hoogerhuis, dat de uitsluiting der Israelieten eene schande was, niet voor de Israelieten, maar voor de gevestigde Kerk zelve.)

— De directie van *Her Majesty's Theatre* heeft eene overeenkomst getroffen met de gravin *Rossi*, de wereldberoemde *Sontag*, die, ten gevolge van zware verliezen, zich genoodzaakt ziet, zich weder aan den zang te wijden. Zij is reeds naar Engeland op weg en zal terstond na hare aankomst ten tooneele verschijnen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 26 Junij.

Men verzekert, dat het ministerie voornemens is, Parijs van den staat van beleg te ontheffen, dadelijk na de afkondiging der drukperswet; deze kan, denkt men, de volgende week in stemming komen.

— Eenige regementen, onder welke het 14de van linie, zijn dezer dagen van hier naar de Duitsche grenzen vertrokken.

— Uit Algerie zijn berigten tot den 18den Junij. De stam van *Beni-Seliman* heeft zich moeten onderwerpen; door deze neêrlaag is het verbond der Kabijlen, dat dreigde zich uit te breiden, verbroken.

Van den 28sten. In de zitting der Wetgevende Vergadering van heden is van Regeringswege verlof gevraagd om nog *twaalf afgevaardigden* in regten te vervolgen, n.l. zeven wegens deelneming aan den aanslag van den 13den Junij; — vier als behoorende tot 't uitvoerend comité van de *Solidarité Republicaine*, een zeer gevaarlijk geheim genootschap, hetwelk de kern des opstands uitmaakt; — één wegens beleediging van een' dienaar van het openbaar gezag, en één wegens poging om stemmen te onttrekken door valsche berigten, zijnde de beide laatste feiten vroeger reeds, vóór de bijeenkomst der Wetgevende Vergadering, gepleegd.

[Deze afgevaardigden zijn *Ronjat*, *Beaune*, *Beyer*, *Hoffer*, *Kopp*, *Anstett*, *Lourioux*, *Martin-Bernard*, *Gambon*, *Demontry*, *Brixes* en *Pflieger*.]

— De wets-voordragt op het onderwijs heeft dezer dagen in de bureaux aanleiding gegeven tot levendige beraadslagingen. Het beginsel der tusschenkomst van de geestelijkheid in zaken van algemeen onderwijs is door vele leden afgekeurd. Anderen vermeenden, dat die tusschenkomst noodig was, maar waren van oordeel, dat in het door den minister *de Falloux* ingediende ontwerp de regten van den staat al te zeer werden opgeofferd aan het goeddunken der geestelijkheid.

De heeren *de Montalembert*, *Barthélémy*, *Janvier* en andere bekende aanhangers der geestelijkheid en Legitimisten hebben, zoo als te verwachten was, het ontwerp krachtdadig verdedigd.

De heer *Thiers* is benoemd tot voorzitter der commissie, belast met het voorloopig onderzoek dier hoogst belangrijke wet.

BELGIE.

BRUSSEL, 27 Junij.

De Belgische Kamer van Afgevaardigden heeft heden, met 93 tegen 2 stemmen, de volgende wetsbepaling aangenomen:

„De Regering benoemt de jury's, belast met de afneming „der examens; deze bepaling geldt slechts drie jaren. De Rege„ring stelt de jury's van examen derwijze zamen, dat de hoog„leeraren van het door den Staat bestuurd of ondersteund „onderwijs en die van 't bijzondere onderwijs er in gelijken „getale vertegenwoordigd zijn. Elk kan zich aan 't examen „onderwerpen, onverschillig *waar* en *hoe* hij gestudeerd heeft."

Dit artikel, de hoofdbepaling van het wetsontwerp op het hooger onderwijs, is eene wijziging der oorspronkelijke voordragt, door de Regering voorgesteld, als tijdelijke schikking tusschen de geestelijkheid en de liberale partij.

NEDERLAND.

's GRAVENHAGE, 28 Junij.

Naar men verneemt, is thans bij het ministerie van justitie in bewerking eene nieuwe wets-voordragt betrekkelijk de uitoefening van het regt van vereeniging en vergadering.

— Bij Kon. besluit van den 26sten Junij zijn, tot vereenvoudiging in het beheer van 's Rijks directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen, te rekenen van den 1sten Augustus, opgeheven: 1) de tot hiertoe bestaan hebbende *liniecontrôles* op de grenzen des Rijks, als: te Hilvarenbeek, Oldenzaal, Oostburg, Bellingewolde, Sittard, Roermond en Thorn; — 2) de betrekking van controleur voor de binnendienst te 's Gravenpolder en te Tholen, in de provincie Zeeland.

— Eenige dagen geleden heeft er in het naburig Leidschendam een zonderling voorval plaats gehad. Er had aldaar eene plegtige begrafenis plaats met al hetgeen bij dergelijke treurige gelegenheden gebruikelijk is; ééne zaak echter ontbrak en daarom kon het ook minder eigenaardig eene lijkstatie heeten, het ontbrekende was .... het lijk! Men had zich vergenoegd met de kist ter aarde te bestellen, en den overledene te huis te laten. Alles was behoorlijk afgedaan, en aan het sterfhuis was het, als altijd bij dergelijke omstandigheden, naar en treurig. Maar het toeval wilde, dat een kind van den overledene bij het vaderlijke bedleger kwam en toen in de onschuldige eenvoud der jeugd zeide: *vader slaapt nog!* En inderdaad, het bleek maar al te zeer, dat men, door welke aanleiding dan ook, het lijk had vergeten te kisten en alleen het houten omhulsel ter stille rustplaats had gebragt.

Zoodra was niet die onbegrijpelijke begrafeniswijze ontdekt, of de feil werd hersteld, en, naar men verneemt, moeten er zelfs door het plaatselijk bestuur maatregelen genomen zijn tegen diegene, wien men, te regt of te onregt, in die zonderlinge nalatigheid het grootste aandeel gaf.

AMSTERDAM, 30 Junij.

Men verneemt, dat de gewone jaarlijksche vergadering van den raad der Nederlandsche Handel-Maatschappij op den 27sten dezer werd geopend en op gisteren gesloten.

Bij de openings-rede van den voorzitter dier inrigting werd onder anderen gewezen op de volgende bijzonderheden:

Gedurende het jaar 1848 werden, onder anderen, de volgende producten aan de consignatie der maatschappij met 168 schepen aangevoerd, als: 759,110 balen koffij, 298,012 kann. en kranj. suiker, 10,275 kisten indigo, 12,189 kisten Java thee 89,268 schuitjes tin, en in de 5 eerste maanden van 1849, met 95 bodems: 417,862 balen koffij, 175,056 kan. en kranjgs. suiker, 4,920 kisten indigo, 8,830 kisten Java thee en 68,491 schuitjes tin.

Door de maatschappij werd in 1848 verkocht voor ruim ƒ 17,500,000 aan koffij, ƒ 15,500,000 aan suiker, ƒ 3,300,000 aan indigo, ƒ 2,300,000 aan tin, ƒ 1,200,000 aan specerijen; terwijl het totaal bedrag der verkoopen ruim ƒ 41,000,000 beliep.

De uitzendingen der maatschappij in 1848 bedroegen, met inbegrip der goederen ten dienste van het Indisch bestuur, eene gezamenlijke waarde van ruim ƒ 5,150,000.

Eene gezamenlijke ruimte van 65,726 uitleverende lasten werd in 1848 bevracht.

Aan retour-vrachten werd in 1848 een gezamentlijk bedrag van ruim ƒ 10,800,000 voldaan, en aan uit-vrachten ƒ 121,000; terwijl aan assurantie-premiën voor ruim ƒ 700,000 betaald werd.

Ingevolge de door de maatschappij gedane bestellingen werden haar in 1848 geleverd: 362,600 ps. ruwe katoenen, 317 kisten in kleuren gewevene dito, 590 kisten gedrukte dito, 1,011 kisten Adrianopel roode dito, 316 kisten blaauw geverwde dito, 665 picols Adrianopel roode garens en 235,800 stuks koffijzakken.

Van den 1sten Julij. Z. M. de Koning van Zweden en Noorwegen heeft de heeren mr. *S. P. Lipman* en mr. *D. H. Levyssohn*, advokaten de eerste te Amsterdam, de tweede te 's Gravenhage, benoemd tot ridders der orde van de Poolster van Zweden, en den heer mr. *J. W. Tydeman*, advokaat te Amsterdam, tot ridder der orde van Wasa, mede van Zweden.

APELDOORN, 28 Junij.

Omtrent den Koninklijken wedstrijd der boogschutterijen op het Loo deelen wij mede, dat de uitslag geweest is, dat de schutterij *Willem Tell* van de Leur den eersten prijs, zijnde eene gouden medaille, door de Koningin vereerd, behaalde, met 301 punten; *de Vriendenkring* van Breda, de tweede, een zilveren eerepijl, met 276 punten, en *Honos Alit Arcum* van Tilburg mede een eerepijl met 275 punten behaalde, terwijl aan *Amicitia* van Prinsenhage de derde eerepijl voor de meeste rozen (9) ten deel viel, welke drie laatste prijzen alle door Z. M. den Koning waren uitgeloofd. H. M. de Koningin liet dezelve door hare zonen uitreiken, en ontving daarvoor de dankbetuigingen der respective beschermheeren en voorzitters der bekroonde schutterijen, in gepaste bewoordingen, welke telken reize met een driemaal herhaald hoera werden toegejuicht. Vervolgens van iedere schutterij twee schutters gekozen zijnde, om naar de meeste punten te schieten, ving deze wedstrijd aan, en was daarvan de uitkomst, dat de schutter *P. Marsé*, van Tilburg, 66 punten bekwam, en daarvoor het fraai bewerkte zilveren eerekruis van H. M. de Koningin, uit handen van Z. M. den Koning ontving

Hierop volgde het tweede gedeelte van den strijd, namelijk het schieten naar den vogel, op een staak ter hoogte van 80 voeten. Het behaagde Z. M. de eerste drie schoten te doen, en daarbij het bewijs te geven, dat H. D. niet alleen voorstander, maar ook gelukkig beoefenaar van de boogschieterskunst is, hebbende in de drie schoten tweemaal den vogel geraakt; terwijl Z. M. vervolgens verzocht, dat ieder schutter ook een schot met H. D. boog zoude doen, waaraan gevolg werd gegeven. 94 schutters dongen naar den kostbaren prijs, door Z. M. uitgeloofd, zijnde een zilveren vergulde koffijkan van keurige bewerking en hooge waarde, welke eindelijk ten deel viel aan den schutter *Heimans*, van Breda.

Heden is in tegenwoordigheid van H. M. de Koningin, de tweede prijs, zijnde een zilveren vergulde kop en schotel met lepel, behaald door den schutter *J. Helling*, van Alkmaar, en de derde, 12 zilveren vergulde theelepels, door den schutter *D. Steinbuch*, van Amersfoort; zullende de schutterijen van 's Hage en de Leur beiden eene afstands-medaille bekomen.

ROTTERDAM, 29 Junij.

Zr. Ms. stoomschip *Cerberus*, onder bevel van den luitenant ter zee 1ste klasse *P. A. M. Hinlopen*, is heden morgen als eerste haringjager te Hellevoetsluis binnengekomen, aanbrengende 58 tonnen.

UTRECHT, 29 Junij.

Bij de harddraverij, heden in de Maliebaan gehouden, bij gelegenheid van het Landhuishoudkundig Congres, hebben medegedongen acht paarden.

De prijs, zijnde een vergulde zilveren bokaal, is behaald door de *Plukker*, en de premie, een zilveren drinkschaal, door *Janco*, beide paarden van den heer *A. van der Hoop*.

— De paardenmarkt te Beusichem is dit jaar weinig bezocht, bijna door geen buitenlandsche kooplieden. Er waren omstreeks 2000 paarden ter markt, doch de prijs was laag met weinig aftrek.

ZWOLLE, 29 Junij.

Op last van Z. Exc. den minister van binnenlandsche zaken, arriveerde alhier eergisteren de heer *Ferrand*, hoofdinspecteur bij den waterstaat, om met de alhier bestaande speciale commissie uit de staten voor de kanalisatie in deze provincie, die belangrijke zaak te onderzoeken, vooral met betrekking tot de veranderingen, welke aan de rivieren Vecht en Regge, ten gevolge der kanalisatie, zullen moeten gegeven worden, zoodat de heer *Ferrand* gisteren reeds de voornaamste punten der eventueel uit te voeren aan- of afsluitingen dezer rivieren in oogenschouw heeft genomen.

Wij zien dus hierin een bewijs, dat het gouvernement zich inderdaad de kanalisatie en daardoor de bevordering van de welvaart dezer provincie heeft aangetrokken.

GRONINGEN, 2 Julij.

Gisteren morgen is van hier naar Delfzijl vertrokken een detachement van het derde regement infanterie, onder kommando van den 2den luit. ALINGS, om het aldaar in garnizoen liggende detachement af te lossen, hetwelk hier gisteren middag is teruggekeerd, onder kommando van den 2den luit. JENSEN.

— Zaturdag, den 30sten Junij, des voormiddags tusschen 9 en 10 uur, ontstond er brand in eene behuizing aan de Heilige Laan, te Zuidbroek staande, toebehoorende aan de kinderen van wijlen de weduwe M. UBBENS, te Zuidbroek, en bewoond wordende door den timmerman H. ZOTTEROP en den arbeider FOKKO VAN DER WIJK, met hunne vrouwen en vele jonge kinderen, waarvan niet anders te huis waren dan de vrouw van ZOTTEROP en een zoon van VAN DER WIJK; welke brand dadelijk zoo hevig was in toenam, dat binnen een half uur alles, wat aan de behuizing brandbaar was, is verbrand, benevens al de losse goederen en een jong varken van VAN DER WIJK en zijn gezin, welke dus met de zijnen in hulp behoevende omstandigheden verkeert. Naar men zegt, was voorzeide behuizing voor brandschade verzekerd.

— Maandag, den 25sten dezer, had er op de Zuidwending, gemeente Veendam, een treurig voorval plaats. Op den morgen van dien dag heeft n.l. een ter goeder naam en faam staande 22jarige jongeling, door ophanging aan den staart eener wring op het land, waar hij was te werken, een einde aan zijn leven gemaakt.

[Tot narigt van onzen correspondent dient, dat dit berigt Donderdag avond te laat is ontvangen, om in het nommer van Vrijdag nog opgenomen te kunnen worden.]

— Zaturdag den 30sten l.l. heeft te Oldehove de aangekondigde harddraverij plaats gehad. — De prijs, zijnde eene briljante zilveren tabakspot, is behaald door het zwarte langstaart merriepaard van den heer C. J. DE COCK van Vierhuizen, terwijl de premie, zijnde eene zilveren conditieschel, ten deel is gevallen aan het paard van den heer TEUNUS BARTELS WIERENGA, te Fransum.

— De visscherman ELDERT ELDERS, voerende het schip *de Goede Verwachting*, wonende te Borkum, redde in den nacht van den 9den Mei, omstreeks 3 uur, in de nabijheid van het eiland Borkum, de manschap van het verbrijzelde Fransche schip *Adèle*, komende met koffij beladen van Havre-de-Grâce en bestemd naar Bremen, bestaande in kapitein, stuurman en drie matrozen. Hij is te dier zake van wege de Fransche Republiek den 28sten der vorige maand, met de zilveren medaille 1ste klasse, benevens een vereerend getuigschrift begiftigd.

Men verneemt, zegt de *Dr. Ct.*, dat door de heeren mrs. H. C. CARSTEN, W. GOEDKOOP, P. W. ALSTORPHIUS GREVELINK en H. VOS alhier, in vereeniging met de heeren J. C. VAN ITTERSUM, mr. J. QUINTUS, leden der prov. Staten van Groningen, U. G. SCHILTHUIS, J.z., lid van de Kamer van Koophandel, alle wonende te Groningen, en mrs. J. CORNELISSEN en U. SCHRIVERIUS, leden der prov. Staten van Overijssel, wonende te Steenwijk, dezer dagen aan Z. Exc. den minister van binn. zaken is verzocht, om door de ambtenaren, daartoe van Rijkswege benoemd, te doen opnemen het terrein en te doen maken eene begrooting van kosten voor: 1) een kanaal voor scheepvaart uit de Drentsche hoofdvaart te Assen tot binnen de stad Groningen; 2) een gelijk kanaal uit deze hoofdvaart nabij en beneden de Diever-sluis naar de stad Steenwijk, in de daar naar zee leidende vaart of het zoogenoemde Steenwijkerdiep.

Tevens vernemen wij, dat eerstgemelde vier te Assen wonende heeren een adres aan de prov. Staten van Drenthe hebben ingediend, waarbij zij, omdat de sub 1) gemelde vaart steeds afhankelijk zijn moet (om het water op het bovenpand der hoofdvaart) van spoedig te verwachten kanaalwerken naar het oostelijk deel van Drenthe, de Staten verzoeken, om, bij het verstrekken van subsidie voor zoodanige oostelijke kanalisatie uit de prov. fondsen, uitdrukkelijk te bedingen, dat die werken zoodanig worden begonnen en uitgevoerd, dat binnen den kortst mogelijken tijd de daarstelling van het voorgestelde Groninger-Asser kanaal kunne plaats vinden.

Wij vernemen uit Assen, dat de heer *van Holthe* c. s., ontwerpers van het bekende plan van verbetering en voortzetting van de Hoogeveensche Vaart, enz., bepaaldelijk hebben toegestemd in de voorwaarden, onder welke hun van wege het ministerie van binnenl. zaken de concessie was aangeboden, zoodat nog alleen de koninklijke bekrachtiging van dit aanbod vereischt wordt, om in de gewenschte kanalisatie van Drenthe handen aan het werk te slaan.

(*Handelsblad*, 2 *Julij*.)

De minister van binnenlandsche zaken, — in aanmerking genomen hebbende dat het fonds voor den landbouw in zijn' tegenwoordigen toestand geene waarborgen oplevert voor de vervulling der toezegging, bij de aankondiging van den 2den Mei j.l. gedaan ten behoeve van de personen, die in dit jaar mogten verlangen voor eigen rekening als kweekelingen in 's Rijks veeartsenijschool te Utrecht te worden opgenomen, — heeft ter kennis van de belanghebbenden gebragt, dat de gemelde aankondiging wordt ingetrokken.

De hoofd-commissie tot het oprigten van een standbeeld te 's Gravenhage voor wijlen Z. M. Koning WILLEM II heeft ontvangen van Monseigneur DE BELGRADO, apostolisch internuntius, de aanzienlijke som van ƒ 1556,50, als: eene bijdrage van de geestelijken van de aan Z. Em. toevertrouwde missie ƒ 1098,25, idem van het apostolische vicariaat en van de geestelijken in Limburg ƒ 358,25, idem van Z. Eminentie ƒ 100, en dus te zamen ƒ 1556,50.

De gecommitteerden der hoofd-commissie tot de zaken der Israelieten roepen op alle zoodanige personen, welke verlangen mogten toegelaten te worden tot het examen in de Israelietische godgeleerdheid of tot de betrekking van Israelietisch godsdienst-onderwijzer, om zich daartoe bij hen, *portvrij* en met overlegging der vereischte getuigschriften, aan te melden, vóór den 15den Julij aanstaande.

Te Meppel is bij den vleeschhouwer M. POLAK een buitengewoon groote en vette os geslagt, welke aan vleesch 1032, aan vet 188, dus te zamen 1220 halve Ned. ℔ gewogen heeft; aan belasting is daarvoor betaald ƒ 49,30½.

Naar men verneemt, zal door den heer P. SARDAGNA, op aanstaanden Zondag, in het dorp Rijswijk, ten toon worden gesteld eene koe met *acht* pooten, die door genoemden heer is aangekocht en welke voor de voorstanders van den veestapel dubbel waardig is te worden bezigtigd.

De *Utr. Cour.* deelt nopens den uitslag van de Balinesche expeditie o. a. nog het volgende mede:

„Gesneuveld zijn de officieren *van Swieten*, *Deerns*, *Prager* en, door een ongeluk, door het omver vallen van aan rotten gezette geweren, van *Schimmelman*. Zwaar gewond zijn de overste *de Brauw*, chef van den staf, de overste *Meis*, kommandant der artillerie, de majoor *van Kuik* en *Sorg*, de officieren *Donleben*, *Munter*, (deze zal waarschijnlijk beide beenen verliezen), *Happé* en *Reiger*; ligt gekwetst *Pipelenbosch* en *Smits*; gesneuveld 47 soldaten, en 150 à 200 gekwetst. *Deerns* ligt begraven met zijn serjant regts, zijn fourier lings en 41 Balinezen aan hunne voeten. De wapens der Balinezen waren, behalve geschut en schietgeweer, pijl en boog, lange lansen van 8 voeten, drietanden, enz."

Uit der Heulerspiegel, *Leipzig* 1849.

Berlijn, gij zijt eene heerlijke stad! Uw *lijdelijke wederstand* was een voortreffelijk denkbeeld, dat u de kroon op het hoofd heeft gezet. Voor u wil ik den rijken schat mijner denkbeelden ontsluiten, en op het gedenkteeken, dat eenmaal voor u opgerigt zal worden, in echten *Lapidaar Stijl*, tot eene eeuwige herinnering deze karakters griffen:

B. B. B. B. B.
B. B. B. B. B.

Na twee of driehonderd jaren zal dan welligt een doorgeleerde oudheidkundige dit raadsel oplossen in deze woorden:

Berolinum Barricadibus Bestialibus Barbatorum Bellatis Beneficium Ballistarum Basilicarum Brevi Benedicit.

Of voor de oningewijden in de taal der gedenkteekenen aldus:

Berlijn zegent eerlang de weldaad der Koninklijke kanonnen na het overwinnen der beestachtige barrikaden van de gebaarde oproermakers. (*Ned.*)

Vierde Vergadering van het Nederlandsche Landhuishoudkundig Congres, te Utrecht.

Eerste dag.

Den 27sten dezer werd de eerste zitting gehouden van het 4de *Landhuishoudkundig Congres*. De president, de heer *van Nes*, opende de vergadering te 10 uur met eene toespraak, waarin Nederland als bij voorkeur geschikt voor landbouw werd voorgesteld, zoowel om zijne ligging, als zijnen grond, zoowel om den handel, die er gedreven wordt, als om den zin der inwoners. Voorts bezigde de spreker de gelegenheid, om eene hulde te brengen aan de nagedachtenis van den nestor van den vaderlandschen landbouw, *J. Kops*, waarin hij met warmte de verdiensten van dien achtingwaardigen man schilderde.

Na deze rede wordt met de eigenlijke werkzaamheden van het Congres een aanvang gemaakt.

Het vorige bestuur niets hebbende te berigten, geeft de president ook kennis, dat van wege dit bestuur niets was ingekomen.

De secretaris doet daarop mededeeling van de ingekomen stukken, waaronder eene missive van de Kamer van koophandel en fabrijken te *Groningen*, geleidende vier afschriften van een rekest aan de regering, „strekkende tot oprigting van een afzonderlijk ministerie voor de nijverheid," met verzoek dat die zaak door het Congres worde ondersteund.

Vervolgens gaan de in de vorige bijeenkomsten benoemde Commissiën over om verslag van hare verrigtingen te geven, hetgeen overeenkomstig de bepaalde volgorde plaats heeft.

I. Het rapport der Commissie over *de statistiek van Nederland* (verslag van het derde Congres, bl. 23—29) wordt bij de monde van jhr. mr. *Gevers van Endegeest* uitgebragt.

Op voorstel des voorzitters wordt met algemeene stemmen besloten, de Commissie tot de verrigting harer taak te continueren, terwijl overigens de overtuiging bestaat, dat de Commissie gaarne zal gebruik maken van de inlichtingen, die het *prov. Utrechtsch Genootschap* haar ten deze zal kunnen geven, om haar in staat te stellen op het volgende Congres nader rapport uit te brengen.

II. Het rapport der Commissie, benoemd *om de middelen te onderzoeken, dienstig tot het daarstellen van een nader verband tusschen de onderscheidene Landbouwkundige Genootschappen in ons Vaderland*, (Verslag van het derde Congres, bl. 35—37) wordt uitgebragt, bij monde van den heer mr. *W. R. Boer*, secretaris van dit Congres.

Door het bestuur van het 3de Congres te Groningen is eene circulaire opgesteld, waarin de wenschen van het Congres nopens de middelen, om eene meerdere toenadering daar te stellen en te bevorderen, werden uitgedrukt.

Aan alle Commissiën van landbouw, benevens aan acht landbouwkundige maatschappijen en genootschappen, aan de directie van 's Rijks veeartsenij-school te Utrecht, alsook aan de landhuishoudkundige school te Groningen en aan die van den heer *Enklaar* werd deze circulaire gezonden; waarop van 10 der genoemde inrigtingen antwoorden waren ingekomen, onder welke alleen die van de maatschappij voor provinciale welvaart in Overijssel, en de Geldersche, de Drentsche en de Zeeuwsche maatschappij van landbouw eene volledige toestemming en adhaesie aan de voorgestelde punten geven.

III. Professor *van der Boon Mesch* brengt hierna, namens de Commissie *voor eene geologische kaart van ons land* (verslag van het derde Congres, bl. 37—39), rapport uit. Deze aangelegenheid zal nader bij het Gouvernement worden aangedrongen.

IV. Alsnu is aan de orde het rapport van de Commissie *over de oprigting eener Een-cent-daags-maatschappij* (verslag van het derde Congres, bl. 46—56). Namens den secretaris der Commissie wordt verzocht, het rapport daarvan morgen te mogen uitbrengen.

V. De Commissie *over landhuishoudkundig onderwijs* brengt alsnu, bij monde van den heer *D. T. Gevers van Endegeest*, rapport uit, welk rapport reeds gedrukt, en in handen van vele leden is, uit welken hoofde de verslaggever zich slechts tot een kort overzigt bepaalt, waarin onder anderen het volgende voorkwam: „Ten opzigte van de wijze, waarop het onderwijs moet worden ingerigt, om aan die behoefte te voldoen, heeft de Commissie alles naauwkeurig nagegaan, wat ten deze is aangevoerd door sommigen, die meenen, dat er met het lagere onderwijs moet worden begonnen, dat het licht van beneden naar boven moet opgaan, en door anderen, die van oordeel zijn, dat juist integendeel met het hooger onderwijs moet worden aangevangen; dat het licht van boven naar beneden moet afdalen. Twee zaken intusschen zijn in die wisseling van gedachten niet genoeg in het oog gehouden. *Vooreerst*, het onderscheid door de Commissie gemaakt tusschen de mindere wetenschap voor de boeren vereischt, en de hoogere voor de heerenboeren onontbeerlijk; — *ten tweede* het reeds bestaan van twee scholen voor de hoogere wetenschap, vooral van die te Haren, bij Groningen, waaraan welligt slechts uitbreiding ontbreekt, om ze te gelijken naar hetgeen men in eene Hoogeschool voor landbouw zou zoeken. De Commissie is van oordeel, dat én het hoogere én het lagere onderwijs tegelijk dienen te gaan. Het lagere onderwijs dient te worden gegeven aan de jeugd op de scholen, aan de meer bejaarden, door ze tot dit einde te vereenigen, aan beiden door goede leerboeken; welke drie punten door de Commissie in het breede worden ontwikkeld." — Wordt voorgesteld, de beraadslaging over die zaak morgen te doen plaats hebben, nadat men dit punt rijpelijk zal hebben overwogen, waarmede het Congres genoegen neemt.

VI. De heer *van Nispen van Sevenaar* brengt rapport uit namens de Commissie *over de houtteelt* (verslag van het derde Congres, bl. 56). Dit rapport is een zeer uitgewerkt stuk, waarvan de beschouwingen, door cijfers gestaafd, op eene veeljarige ondervinding des verslaggevers berusten.

De heer *van Goltstein*, als medelid der Commissie, bestrijdt daarop de meening, dat de tegenwoordige wet op de houtteelt meer bezwaren inhield, dan de vroegere Fransche wet, die zij verving.

Prof. *van Hall* (uit Groningen) zegt der Commissie dank voor al het belangrijke in het rapport voorkomende, en acht het van te veel omvang, om in een kort tijdsbestek te worden behandeld. — Hij stelt voor het geheele rapport te plaatsen in de handelingen van dit Congres, en vooreerst nog geen besluit ten deze te nemen. Spreker zet met eenige woorden de door den heer *van Goltstein* aangevoerde meening van den heer *Tonckens* (Congres te Arnhem) uiteen, dat vele personen zich meer toeleggen op het verbeteren van slecht land, dan op het ontginnen van goed land; ja dat anderen het laatste verlaten, om zich aan het eerste te wijden. Het was wel der moeite waard, oordeelt de spreker, dat dit bezwaar tegen de wet van 1840 duidelijk worde aan het licht gebragt."

De heer *d'Ablaing van Giessenburg* stelt voor, de ontwikkeling der beide tegenstrijdige gevoelens door den druk openbaar te maken,

en, na die stukken rijpelijk te hebben overwogen, in het Congres van 1850 een bepaald besluit te nemen, ten opzigte van het door den voorzitter voorgestelde inzenden derzelve aan den minister.

Dit voorstel wordt door het Congres aangenomen.

VII. Het rapport der Commissie voor de *reglementen op de hengstenkeuren.* (Verslag van het 3e Congres, bl. 57—64). — Op verzoek der Commissie wordt zij gecontinueerd, om op het volgend congres rapport uit te brengen.

VIII. De heer *Drieling* brengt alsnu, namens de commissie over *het opnemen van kapitalen voor den landbouw en de hulpbanken* (Verslag van het 3e Congres, bl. 123) rapport uit.

De Commissie stelt voor, de oprigting eener algemeene hypotheekbank te Utrecht of te Arnhem, met zooveel agentschappen als noodig zal worden bevonden, om haar door het gansche land te doen werken.

Ten slotte doet de Commissie het voorstel, dat dit Congres aan de regering verzoeke, dat aan de op te rigten hulpbanken *ipso jure* het kosteloos procederen worde toegestaan en vrijstelling verleend van zegel- en registratie-regten.

De heer *B. Tellegen*, hoezeer het plan toejuichende, gelooft echter, dat de regering bij de tegenwoordige wetgeving op de rente niet kan toestaan, dat de interest van hetgeen ter leen wordt verstrekt hoogstens 6 ten honderd zij, zoo als in art. 9 der concept-bepalingen voor die banken, door den heer *Suringar*, op het 3e Congres medegedeeld, voorkomt; daar bij de nog vigerende Fransche wet, geene rente hooger dan 5 pCt. mag worden genomen. Naar zijne meening, moest bij de indiening van het rekest, tevens de afschaffing dier wet worden gevraagd.

De heer *U. G. Schilthuis, J.z.*, herinnert aan de nadeelige gevolgen, die in 1823 en 1824 ontsproten uit het gebrek aan voorschotten op landhoeven; in welk gebrek destijds door de hulp van wijlen Koning *Willem I* werd voorzien; ten gevolge waarvan nog de maatschappij van beklemden landbouw te Groningen aanwezig is.

Op voorstel van den voorzitter besluit het Congres bij meerderheid van stemmen, dat de Commissie, met het oog op de heden gevallen aanmerking op het besproken punt een rekest opstelle, dat ter teekening zal worden gelegd voor die leden, die zich met den inhoud zullen kunnen vereenigen.

IX. Namens de Comm. *over de ontveeningen en den turfaccijns als bezwaar daartegen* (verslag van het 3e congres, bl. 127—129) verzoekt de heer *van Roijen* dat haar rapport morgen moge worden uitgebragt.

(Genoemde spreker vestigt nog de aandacht van het Congres op het in het vorige Congres besproken punt, betreffende het bezigen van kalk, in plaats van mest in veengronden op heidevelden, en die met aardappelen te bepoten. Zijne beschouwingen over deze mestbereiding heeft de heer *v. Roijen* aan prof. *Mulder* medegedeeld, en hij mogt het genoegen ontwaren, dat zijne denkbeelden met die van den hoogleeraar overeen kwamen. Dien ten gevolge is dan ook bereids door hem, op verzoek van een voornaam kantoor te Amsterdam, een reglement ontworpen voor eene op te rigten maatschappij van ontginning in Drenthe.

Het gezegde van den heer *van Roijen*, betreffende zijne mestbereiding, wordt door een ander lid ondersteund, die de nieuwe wijze hoogelijk aanbeveelt.)

X. Het rapport van de Commissie tot *inpoldering van de Lauwerzee en van een gedeelte van den Dollard* (Verslag van het 3de Congres, bl. 131—133) reeds gedrukt en in handen van vele leden zijnde, gelooft de verslaggever, prof. *van Swinderen*, te kunnen volstaan met den voornamen inhoud en de conclusiën daarvan mede te deelen.

Het komt de Commissie voor, dat:

„1. De inpoldering van de Lauwerzee en van een gedeelte van den Dollard inderdaad uit het oogpunt van landaanwinning nu reeds van belang is.

„2. Dat de zamenwerking van Friesland met Groningen aan de eene zijde, en van Oostfriesland met Groningen, aan de andere zijde, die zaken zoude kunnen bevorderen en gemakkelijk maken.

„3. Dat het nuttig en noodig is, zich tot de bevoegde magt te wenden, ten einde eene wet te erlangen, waarbij worde weggenomen het vermeende bezwaar, 't welk uit de overstemming van de meerderheid door de minderheid voortvloeit, en waarbij dus het tegenovergesteld beginsel worde aangenomen voor inpolderingen, waarvan het algemeen nut en het voordeel, dat de meerderheid daarbij heeft, bewezen wordt door een onderzoek van deskundigen. Een naauwkeurig ingesteld onderzoek heeft de Commissie overtuigd, dat er wel geene wet bestaat, welke het bij het voorstel in hijpothesi aangenomen beginsel uitspreekt, maar dat desniettemin, hetgeen daarbij omtrent de in onze tegenwoordige wetgeving bestaande zwarigheid gezegd wordt, in zoo verre volkomen gegrond is, dat er ook geene wet bestaat, waarbij het tegenovergestelde is uitgesproken.

„4. En dat een Concept-Adres in dien geest behoorde te zijn, dat in dit Congres zou kunnen worden geteekend."

Dit rekest is nu ontworpen, en professor *van Swinderen* geeft er in het Congres lezing van.

Bij het gedrukte rapport reeds een kaartje van den Dollard zijnde gevoegd, legt de heer *van Swinderen* thans nog eene kaart over van de Lauwerzee.

De vergadering heeft zich eenstemmig met de strekking van het rapport vereenigd en het ontworpen adres is door verscheidene leden van het Congres geteekend.

XI. Door den heer *Sloet* wordt rapport uitgebragt over het benoemen van een' inspecteur voor den landbouw (Verslag van het 3de Congres, bl. 124—136). In dat rapport wordt in de eerste plaats aangevoerd, dat het aanwezen van een' dusdanigen inspecteur der Comm. toeschijnt niet alleen nuttig, maar zelfs eene behoefte voor den Nederl. landbouw te zijn, terwijl voorts de verrigtingen van dien inspecteur, en de wijze waarop hij werkzaam diende te zijn, worden uiteengezet.

Na te hebben aangetoond de wijze, waarop die inspectie zal moeten plaats hebben, stelt de Commissie voor, dat dit 4de Congres het bestuur uitnoodige, om de aandacht der onderscheidene landhuishoudkundige genootschappen en vereenigingen hier te lande te vestigen op het groote nut, dat in de inspectie van den landbouw gelegen is, tevens met uitnoodiging van wege dit Congres, om ieder in haar ressort eene dusdanige inspectie te helpen tot stand brengen.

Het Congres zich al dadelijk met den geest van dit voorstel vereenigende, heeft echter eene redekaveling er over plaats.

Op de vraag van prof. *van Hall* (uit Groningen), hoe die inspectiën zouden moeten plaats hebben, deelt de heer *Suringar* eenige bijzonderheden dienaangaande uit Frankrijk mede.

De heer *van Hall* oppert de vraag, aan wien die inspectie zal worden opgedragen, in geval er in eene provincie meer dan een genootschap voor den landbouw bestaat.

Prof. *van Hall* verdedigt alle provinciale Commissiën van landbouw; vooral in Zeeland en Groningen wordt veel door haar verrigt. De regering ontvangt wel veel stukken; maar maakt zij ze niet alleen openbaar, zij heeft gewis hare redenen daarvoor.

De beraadslagingen zijnde afgeloopen, wordt het voorstel bij meerderheid van stemmen aangenomen.

Uit hoofde van het ver gevorderde uur wordt de behandeling der nog overige punten op het programma vermeld, uitgesteld tot de tweede zitting, morgen ochtend te 9 uur, nadat vooraf is besloten, dat het vijfde Congers in de tweede helft van Junij 1850, te LEIDEN zal plaats hebben; waarop de heer prof. *van der Boon Mesch*, uit naam der ingezetenen en het bestuur van Leiden, dank zeide; zullende het bestuur van het volgende Congres morgen worden benoemd.

(*Vervolg en slot in ons volgend nommer.*)

Akademie-nieuws.

GRONINGEN, 30 Junij.

Heden is bij onze Hoogeschool, na afgelegd examen en het verdedigen van Verloskundige stellingen, tot Doctor in de Vroedkunde bevorderd de heer J. VEENHOVEN, med. doctor te Anerveensch Kanaal.

Voorts bevorderd tot Doctors in de Geneeskunde: de heer A. H. WARTENA, van Terzool, na het verdedigen van eene dissertatio medica inauguralis, *de ulcere pylori cum perforatione*; — de heer F. C. VAN DEN HAM, van Barneveld, na het verdedigen van eene dissertatio medica inauguralis, *de obscura diagnosi morborum renalium*, — en de heer O. H. SWAM, van Gramsbergen, na het verdedigen van een specimen medicum inaugurale, *de apoplexia sanguinea, oriunda e morbis cordis organicis.*

Kerknieuws.

Uit eene door den Minister voor de Zaken der Hervormde Eeredienst enz. aangeboden nominatie, ter vervulling van de predikantsplaats in de Hervormde gemeente van Nieuwe Stads-Kanaal, zijnde eene Koninklijke collatie, heeft Zijne Majesteit, bij besluit van den 19den Junij 1849, no. 133, tot predikant aldaar benoemd den heer *B. J. Riedel*, kandidaat tot de heilige dienst te Eenrum.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 19den dezer, no. 132, is goedgekeurd het door den kerkeraad der Hervormde gemeente te Elden, onder de klassis van Nijmegen, uitgebragte beroep van een' predikant op *N. H. de Graaf*, kandidaat bij het provinciaal kerkbestuur van Utrecht.

JORWERD (klass. *Leeuwarden*), 8 Junij. De weleerw. z. gel. heer ds. *T. Swaagman*, predikant te Oudwoude en Westergeest, heeft het beroep naar deze Gemeente aangenomen.

CILLAARSHOEK (klass. *Dordrecht*), 17 Junij. Heden maakte onze hooggeachte predikant, *P. R. Hugenholtz*, ons bekend, dat hij eene beroeping naar de gemeente van Geervliet ontvangen en haar veertien dagen in beraad genomen had.

HOLISLOOT c. a. (klass. *Edam*), 17 Junij. Nadat de ew. heeren kandidaten: *P. M. Losgert*, *H. D. Ouwersloot* en *B. Cloos* op het *drietal* gesteld waren, en andermaal eene beurt alhier vervuld hadden, is heden beroepen de ew. heer *B. Cloos*, kandidaat tot de H. Dienst bij het Prov. Kerkb. van Overijssel.

Choleraberigten.

Te LEIDEN zijn op den 26sten en den 27sten dezer bijgekomen 44 Cholera-lijders, overleden 25, hersteld 1. Totaal 259, overleden 123, hersteld 23, in behandeling 113.

Van den 28sten tot den 30sten Junij bijgekomen 42 Cholera-lijders, overleden 31. Totaal 301, overleden 154, hersteld 23, in behandeling 124.

Te SCHIEDAM zijn van den 21sten tot den 28sten dezer aangegeven als door de Cholera aangetast 15, overleden 13 en hersteld 4 personen.

DORDRECHT, 29 Junij. Van den 27sten Junij tot heden morgen negen uur is in het Cholera-ziekenhuis opgenomen één lijder en geene overleden.

AMSTERDAM, 30 Junij. In het Cholera-hospitaal zijn gisteren ingekomen 18 lijders (7 mannen en 11 vrouwen), hersteld 1 (vrouw), overleden 9 (5 mannen en 4 vrouwen), in behandeling gebleven 59 (27 mannen en 32 vrouwen).

NAMEN. De heer *Th. Weustenraad*, geboortig van Maastricht, griffier der regtbank te Brussel en een van België's beste dichters, is alhier aan de Cholera gestorven.

PARIJS. Den 22sten zijn alhier aan de Cholera gestorven 97 personen. De ziekte blijft dus afnemende.

Den 23sten dezer zijn alhier overleden aan Cholera 80 personen, zijnde 16 minder dan den vorigen dag, en den 24sten 64 personen, zijnde op nieuw 16 minder.

[Tot op den 24sten zijn te Parijs 15,333 personen, sedert den 1sten Januarij 1849, aan de Cholera overleden.]

NOORD-AMERIKA. Ook hier woedt de Cholera nog voort. — Onder de landverhuizers naar Californië is zij het hevigst. — Op sommige spoorwegen in de Vereenigde Staten rijdt eene Cholera-apotheek mede, om degenen, die onderweg door de ziekte aangetast worden, dadelijk hulp te kunnen verleenen.

(*Ingezonden.*)

Boekaankondiging.

E. J. DIEST LORGION, Theol. Doct. enz., *Geschiedkundige Beschrijving der Stad Groningen.* Met platen en kaarten. *Eerste Aflevering.* Te Groningen, bij H. R. ROELFSEMA, 1849.

Velen met ons hebben reeds lang en met verlangen het begin der uitgaaf van dit belangrijk geschrift te gemoet gezien. Het verheugt ons dus zeer, dat begin thans te kunnen aankondigen.

Wij noemden dit geschrift *belangrijk*, en gewis met het volste regt. Immers daarin zullen worden medegedeeld (en reeds deze eerste aflevering geeft daarvan de blijken) de voornaamste gebeurtenissen, welke op de geschiedenis van Groningen betrekking hebben: — tevens zal daarbij worden aangewezen, hoedanig de gesteldheid der stad sedert de vroegste tijden geweest is, zoo wat haren uiterlijken staat (grootte, openbare gebouwen, enz.) betreft, als wat haren innerlijken toestand (den maatschappelijken, zedelijken en godsdienstigen) aangaat. — Is nu zoodanig geschrift belangrijk voor ieder beoefenaar der vaderlandsche geschiedenis, — zeker zal het dubbel belangrijk zijn voor den bewoner van deze stad of provincie.

Terwijl de bewoners van Amsterdam, Leeuwarden enz. reeds in het bezit zijn van *zoodanige* beschrijving hunner stad, zullen ook wij ons thans in zulk een bezit kunnen verheugen.

Bij beknoptheid wordt door den geleerden schrijver van dit werk een naauwkeurig gebruik gemaakt van de beste bronnen, en de afbeeldingen, waarmede dit werk wordt versierd, strekken daaraan tot wezenlijke aanbeveling. [In deze aflevering komen voor *der A en A-toren van den wal bij de N. werf gezien* (in houtsnede), en in steendruk: *de St. Walburgskerk; het oude groot- en contra-zegel der stad; het oude Raad- en Wijnhuis te Groningen*, gebouwd in 1443 en afgebroken in 1774. — Natuurlijk loopt de tekst in deze aflevering niet zoo verre, als waartoe de laatste dezer afbeeldingen betrekking heeft.]

Deze Aflevering bevat nagenoeg de 3 eerste hoofdstukken. Daarin wordt in de eerste plaats de allervroegste *bekende* geschiedenis van Groningen, als inleiding voor het geheele werk, behandeld. — Volgens den heer LORGION, dagteekent de oudste bekende geschiedenis dezer stad van het begin der 9*de eeuw*, en brengt hij daarvoor de noodige bewijzen bij. De oorsprong van den naam der stad blijft onbeslist.

Deze aflevering loopt tot het laatste gedeelte der 13de eeuw.

Tot ons genoegen zien wij reeds in deze aflevering een gewenscht gebruik gemaakt van de medewerking, die ook andere Groningsche geleerden aan deze zoo aanbevelenswaardige letterkundige onderneming wel willen besteden. Zoo zeer het te bejammeren is, dat onze zoo geleerde oudheidkundige FEITH thans niet meer in ons midden is, zoo zeer verheugt het ons reeds in deze aflevering naar wensch te hebben zien bezigen onderscheidene bijzonderheden aangaande de Groningen's aloude geschiedenis, vroeger en later door onzen geleerden oudheidkundige ACKER STRATINGH bekend gemaakt, en die — met vele andere geschriften van dien aard — mogen en kunnen strekken tot eene zoo ongezochte als billijke aanleiding tot deze onze opmerking.

Wij hopen weldra de volgende afleveringen van dit geschrift aan onze lezeren te kunnen doen kennen, en zullen later gelegenheid hebben in nadere bijzonderheden te treden aangaande de wijze, waarop de geachte en bekwame schrijver zich van zijne taak kwijt.

En hiermede zij deze onderneming ten zeerste aanbevolen ook aan allen, die, zonder juist geleerden te zijn ex professo, zin hebben voor geschiedenis, — vooral van eigen land, gewest of stad; — en daartoe rekenen wij iederen beschaafden lezer.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen te Amsterdam den 27 Junij, kapit. *de Vries* Anna Sophia, van Newcastle; *Klein* Jantina, van Drammen; den 28sten *Scholtens* Geertruida Johanna, van Hartlepool; den 29sten *de Jong* de jonge Clemens, van Hull; den 30sten *Nieveen* Jacoba Catharina, van St. Ubes. — Te Texel den 27 Junij, *de Boer* Arjen Brouwer, van Torravecchia; den 28sten *Meihuizen* Jantje Nanninga, van Triest; *Olthoff* Jantina, van Newcastle. — In het Vlie den 27 Junij, *Scholtens* Geertruida Johanna, van Hartlepool. — Te Terschelling den 26 Junij, *Kraan* vr. Helena, van Memel. — Te Helvoet den 29 Junij, *Potjewijd* Afina, van Libau. — Te Terschelling den 26 Junij, *Kraan* vr. Helena, van Memel. — Te Vlissingen den 26 Junij, *de Goede* Zeldenrust, van Triest. — Te Brielle den 28 Junij, *Wolthuis* vr. Klasina, van Gjersoe. — Te Brouwershaven den 28 Junij, *Nap* Madura, van Banjoewangie n. Rotterdam. — Te Vere den 25 Junij, *Giezen* Nijverdal, van Seaham. — Te Deal den 24 Junij, *Wever* jonge Hendrik, van ...... — Te Barcelonia den 16 Junij, *Pekelder* Helena, van Newcastle. — Bij Salcombe den 27 Junij, *Zwaal* Barend, van Liverpool naar Riga. — Te Libau den 12 Junij, *Hazewinkel* Geertruida, van Leeuwarden; den 19den *Scholtens* Sjoumenta, van Amsterdam; *Scherpbier* Elsje, van Schiedam. — Te Southampton den 24 Junij, *Pluktje* Hermanna Hendrika, van Groningen. — Te Hull den 24 Junij, *de Jong* Mina, van Amsterdam. — Bij Falmouth den 24 Junij, *Koster* Anna Louisa, van St. Domingo n. Antwerpen. — Te Bolderaa den 18 Junij, *Wijkmeijer* Margaretha en den 19den *de Boer* Wemelina, beide van Kroonstad. — Te Memel den 17 Junij, *Kramer* Onderneming, van Wismar; den 18den *Mooi* Hillechina Catharina, van Schiedam; *Albers* Gesina Jantina, van Groningen; *Legger* Jezelina, van Hartlepool; den 20sten *Huisman* de 2 Zusters, van Amsterdam: *Boomgaard* Margrietha en *Mooi* Trouw, beide van Schiedam; *Hazewinkel* Delia, van Wismar; den 22sten *Kwint* Hendrika Gesina en *Blouw* Gesina, beide van Groningen. — Te Altona den 26 Junij, *Gust* Margaretha, van Delfzijl. — Te Tromsö den 29 Mei, *Vegter* Anna, van Hamburg; den 5den *de Vrede* Prudentia, van Hamburg. — Te Lynn den 24 Junij, *Kroon* vr. Wicherdina, van Rugenwalde. — Te Kroonstad den 16 Junij, *Mulder* Margina, van Bergen; den 17den *Koster* Martha Elisabeth, van Antwerpen. — Te Hamburg den 26 Junij, *Visser* Tietje en *Forma* Frauke, beide van Amsterdam. — Te Bremerhaven den 21 Junij, *Puister* Catharina, *de Jong* vr. Elisabeth, *Schuur* Jacoba Gesina en den 24sten *de Vries* de 5 Gezusters, alle vier van Delfzijl.

Binnengekomen te Vlissingen den 29 Junij, kapit. *Bakker* Johanna, van Bordeaux; *de Haan* Henrietta, van Riga. — Op de Rivier van Bordeaux den 26 Junij, *Lovius* Trekvogel, van Amsterdam. — Te Bristol den 28 Junij, *Wolthekker* Sophia Klasina, van Groningen. — Te Dundee den 27 Junij, *Buining* Magdalena, van de Oostzee. — Te Colberg den 26 Junij, *de Jonge* de Goede Hoop, van Bremen. — Te Hamburg den 27 Junij, *Rasker* Margretha en *Gnodde* jonge Jan, beide van Amsterdam; *Pronk* Vertrouwen, van Brussel; *Dost* vr. Margaretha, van Antwerpen.

Zeilklaar te Stockholm den 16 Junij, kapit. *Prins* Hermanna Henriette en *Lever* Catharina Elisabeth, beide naar de Noordzee.

In lading te Newyork den 13 Junij, kapit. *Post* Foska Helena, naar Amsterdam; *Kuiper* Anna, naar Rotterdam. — Te Stockholm den 20 Junij, *Spijkman* Hendrika Margaretha, naar de Noordzee. — Te Liverpool den 27 Junij, *Mulder* Etina, naar Elseneur. — Te Londen den 28 Junij, *Duit* vr. Ikina, naar Delfzijl.

Vertrokken van Amsterdam den 28 Junij, kapit. *de Haan* Anna Jantina, naar Stavanger; *Smit* de 3 Gezusters, naar Hamburg; den 29sten *Kleininga* Catharina Cornelia, naar Dantzig; *Mulder* de Goede Verwachting, naar Hamburg; *Heins* Georgina, naar Bremen. — Van Texel den 29 Junij, *de Boer* Urania, naar Batavia; *Koens* de Leeuw, naar Triest. — Uit het Vlie den 26 Junij, *Lukkien* Margaretha Wilhelmina en *Voogd* Vriendschap, beide naar Londen; *van der Veen* vr. Anske, naar Hull; *Das* Jacoba, naar Archangel; *Stuitvoet* Annechiena Harmina, naar Dantzig; *Visser* Ymkje Visser, naar Christiansand; *Vos* Reina, naar Laurvich; *Sprik* de 2 Gebroeders, naar Osterrusoer; *Schenk* Ida en Cornelia en *Plukker* jonge Hendrik, beide op avontuur; den 27sten *Meints* Diewerdina, naar Stettin; *Stuit* Geerdina, op avontuur; *Prins* Roelfina, naar Koningsbergen; *de Groot* jonge Cornelis, op avontuur. — Van Helvoet den 29 Junij, *de Haan* Fortuna, naar Havanna. — Van Vlissingen den 25 Junij, *de Vries* jonge Johanna, naar Newcastle. — Van Triest den 20 Junij, *Stratingh* Jantina, naar Buccari. — Van Royan den 22 Junij, *Kuiper* Thelina, naar Ostende. — Van Hull den 27 Junij, *Kappen* jonge Willem, naar Delfzijl. — Van Liverpool den 23 Junij, *Lovius* Johanna Sara, naar Rotterdam. — Van Bolderaa den 16 Junij, *Ugen* Anna Sieberdina, *Klein* Tweelingen Daniel en Wilco, *Visser* Vriendschap, den 17den *Bossinga* Ceres, *Potjer* Elsje en *Schuuring* Engberdina Anna, den 19den *Hoveling* Triest en den 20sten *Brouwer* Aurora, alle acht naar Elseneur. — Van Memel den 20 Junij, *Greven* Libra, naar Rotterdam; *Bakker* jonge Tjammink en *de Winter* Catharina, beide naar Schiedam. — Van Libau den 17 Junij, *Mulder* Alida, *Veenhuizen* Adriana, *Ebeling* Maria, *Goosens* juffer Ellegonda, *Koerts* juffer Garrelts, *Lodewijks* Maria Johanna; *Oldenburger* Alida, *Doewes* Geerdina en *Faber* Johanna Mulder, alle negen naar de Maas. — Van Barth den 25 Junij, *Sap* Margaretha Everarda, naar Koppenhage. — Van Travemunde den 26 Junij, *Scholtens* Maria, naar Randers. — Van Bremerhaven den 24 Junij, *Wolkammer* Alberdina, *Huisman* Aurora en den 25sten *Poort* Gesina Hendrika, alle drie naar Delfzijl; *Mulder* Sophia, *Bakker* vr. Jantje, den 26sten *Wichers* Lammegina, en den 27sten *Heins* Bina Margaretha, alle vier naar Groningen; den 28sten *Bontekoe* Geertruida, naar Bergen. — Van Hamburg den 26 Junij, *Bakker* de 2 Gebroeders, naar Hoekzijl. — Van Cuxhaven den 26 Junij, *Drent* Eendragt, naar Rendsburg.

Vertrokken van Texel den 30 Junij, kapit. *Zwanenburg* Onderneming, naar Civita Vecchia; *van Aken* Hendrika Dorentea, naar La Rochelle; *Gruppelaar* Nijsina en *Engelsman* Richard, beide naar Newcastle; *Bakker* de 2 Broeders, naar Drammen. — Van Helvoet den 30 Junij, *Kuiper* Annechiena Elsina, naar Londen; *Eddes* Concordia en *Kuen* Johanna Catharina, beide naar Liverpool; *Post* Johanna, naar Archangel; *Flik* vr. Johanna, naar Windau. — Van Brielle den 30 Junij, *Stomp* Leentje, naar Riga; *Bieze* Harmina, op avontuur. — Van Liverpool den 29 Junij, *Lovius* Johanna Sara, naar Groningen.

HARLINGEN, 30 Junij. Binnengekomen den 26sten kapit. *Klein* Eendragt, van Newcastle. — Vertrokken van 25sten kapit. *Lukkien* Maria Wilhelmina, naar Londen; *Vos* Reina en *Visser* Ymkje Visser, beide naar Noorwegen; *Plukker* de jonge Hendrik, op avontuur; *Voogd* Vriendschap, naar Londen; den 27sten *Munneke* Baudina, naar Engeland; den 29sten *Kuiper* de 5 Gezusters, naar Engeland; den 30sten *Brouwer* Lumina en *de Boer* Willem, beide naar Noorwegen.

ZOUTKAMP, 1 Julij. Binnengekomen den 30 Junij kapit. *Morton* Catharina, van Londen. — Zeilklaar, *Kwint* Jantina, naar Portsmouth.

TERMUNTERZIJL, 1 Julij. Binnengekomen den 25 Junij kapit. *Burmann* vr. Gesina, van Leer; den 26sten *Douwes* Venus, van Oldenburg; den 28sten *Salomons* de Morgenster, van Weener; *Douwes* Vriendschap, van Noorwegen; den 29sten *Hagedoorn* de 4 Gebroeders, van Leer; den 30sten *Jurgens* Antina, van Norderneij. — Vertrokken den 26sten *Middel* Bouwina, naar Noorwegen; den 30sten *Burmann* vr. Gesina, naar Leer.

Lijst der Nederlandsche Schepen welke de Sond gepasseerd zijn.

Junij 21 Veen, Alida (Pekela), van Libau naar de Maas.
Folkers, Weldaad (Veendam), van Amsterdam naar Memel.
Zoetekerk, Margrieta (Pekela), van Rotterdam naar Riga.
Rubing, Elsina Catharina (Winsch.), v. Hull n. de Oostzee.
Wessels, Elizabeth Machtelina (Pekela), v. Rott. n. de Oostz.
van Driesten, de Zwaan (Veendam), v. Amsterd. n. Petersb.
—— 22 Bragt, Lucretia (Winschoten), van Rotterdam n. de Oostzee.
—— 23 Vos, Margiena Willemina (Veendam), v. Amst. n. de Oostz.
Bakker, de jonge Tijs (Veendam), van Groningen n. Memel.
Potjer, Dankbaarheid (Veendam), v. Amsterdam n. Petersb.
Broekema, Ida Hillechiena (Veendam), van Bergen n. Riga.
Goosens, Gerardina Klasina (Pekela), v. Gron. n. de Oostz.
Mulder, Jantina Geziena (Veend.), v. Portsm. n. de Oostz.
Bakker, Geertruida Femina (Hoogezand), v. Gron. n. Riga.
Lukkien, Herstelling (Hoogezand), v. Portsm. n. de Oostzee.
de Jonge, Jantina Engelina (Pekela), v. Londen n. de Oostz.
Giezen, jufvr. Hillegonda (Veendam), v. Groning. n. Memel.
van Calker, jonge Heero (Hoogez.), v. Portsm. n. de Oostz.
Adema, drie Gebroeders (Harlingen), v. Harling. n. Memel.
Gnodde, Alida Sophia (Sappemeer), v. Amst. n. Koppenh.
Balk, Leonora (Harlingen), van Riga naar Zaandam.
Leeuwes, Arendina (Wildervank), van Windau naar de Maas.
Brandt, de Witte Leeuw (Rotterdam), v. Liverpool n. Nerva.
—— 24 Kremer, Elisabeth, van Delfzijl naar de Oostzee.
de Boer, Geziena, van Ostende naar de Oostzee.
—— 25 Kramer, Harmonie, van Amsterdam naar de Oostzee.
Joosten, vrouw Hillechien, van Prastoe naar Rotterdam.
Mulder, Maria Catharina, van Memel naar Rotterdam.
Kok, Hollands Trouw, van Amsterdam naar de Oostzee.
Buss, Wilhelmine, van Cette naar Koppenhage.
Douwes, Jelch. Margretha, van Portsmouth naar de Oostzee.
Kok, Jan Frederik, van Amsterdam naar de Oostzee.
van der Woude, Gezina Gezina, van Memel naar Harlingen.
Buiten, Hendrina, van Londen naar de Oostzee.
Kolk, jonge Boll, van Riga naar de Zaan.
Brouwer, Elzina, van Memel naar Amsterdam.
—— 26 Smit, Gesina, van Bordeaux naar Petersburg.
Oldenburger, Sara Maria, van Riga naar Amsterdam.
Hazewinkel, Harmina, van Terschelling naar Croonstad.
Nepperus, Elisabeth, van Pernau naar Antwerpen.
Landeweer, Zeevaart, van Amsterdam naar Petersburg.
Huizing, Marchina, van Memel naar Schiedam.
Kok, Selina, van Rio Janeiro naar Stockholm.
Klie, vrouw Henriette, van Liverpool naar Petersburg.
Kloutje, Meinsina, van Amsterdam naar Lubeck.
Hansen, Dorothea Maria, van Prästöe naar Leith.
Mulder, Feika Jantina, van Bordeaux naar Petersburg.

Volgens berigt uit Frederikshaven, in Jutland, gedagteekend den 20sten dezer, is het kofschip Hinderika, uit Wildervank, op de reis van Stolpenrade naar Amsterdam, met rogge, daags te voren aldaar binnengeloopen, na op het Stienerif van het eiland Kesou, in het Kattegat, gestooten te hebben; dit schip, gevoerd door kapitein de Boer Sap, is lek en moet lossen om te repareren.

De Wind den 21sten, 22sten en 23sten Junij N.W.; den 24sten W.N.W., N.W.; den 25sten N.W., W., W.; den 26sten W., N., N.

ELSENEUR, 27 Januarij 1849.

208ste STAATS-LOTERIJ.

Trekking der Derde Klasse.

4de Lijst. Geene.

BROODZETTING, ENZ.

MAANDAG, 2 Julij 1849, GEENE VERANDERING.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN, 30 *Junij.*

TARWE.			GERST.			
Jar.	72 ℔	*f* 8,25	Winter	52 ℔	*f* 3,00	Zw. Voer 41 ℔ *f* 2,65
N. Oml.	68 »	» 7,00	»	54 »	» 3,25	» 44 » - 2,80
»	70 »	» 7,50	»	56 »	» 3 50	BOONEN.
N. Old.	66 »	» 6,25	Zomer	56 »	» 3,10	Paardb. *f* 4,25,50,60,75
»	68 »	» 6,75	»	»	»	
»	70 »	» 7,25	Knobbe	58 »	» 3,25	ZADEN, ENZ.
ROGGE			»	60 »	» 3,55	Gr. Gort p.m. *f* 5,75 *f* 6
Inlandsche	66 »	» 3,75	HAVER.			Par. 100 N. ℔ *f* 8 a *f* 12
»	68 »	» 4,05	Dikke	35 ℔	*f* 2,10	Koolz. *f* 11 a *f* 12
»	70 »	» 4,35	»	38 »	» 2,35	Zomerz.
»			»	41 »	» 2,55	Boterz.
BOEKWEIT.			»	44 »	» 2,85	G. Mostz.
Gr. Zand	62 ℔	*f* 3,90	»	47 »	» 3,15	Raapolie p. v. *f* 40
»	64 »	» 4,30	Bl. Voer	38 »	» 2,15	Boter ¼ Ton 1e s. *f* 22
»	66 »	» 4,70	»	40 »	» 2,25	à *f* 22¼
Zw. Zand	64 »	» 4,10	»	42 »	» 2,35	Dito dito 2e s. *f* 21 à
Veen	64 »	» 4,00	Zw. Voer	38 »	» 2,45	*f* 21¼

Tarwe vond meer vraag en werd hooger verkocht. — Rogge prijshoudend. — Boekweit bij kleinigheden slepend afgaande. — Gerst in een doen. — Dikke en Blanke Voerhaver als voren; Zwarte iets aangenamer. — Boonen wel afgaande. — Gort met weinig handel.

ROTTERDAM, 28 *Junij.* Tarwe in entr. 155, 160 ℔ Rijn *f* 255, *f* 267; en in cons. 162 ℔ Hooglandsche Klecfsche *f* 293. Rogge. 148 ℔ Groot-Brabandsche *f* 140, *f* 141; 148 ℔ jarige Munstersche *f* 140.

AMSTERDAM, 29 *Junij.* Witte Tarwesoorten iets hooger ter verzending, andere soorten als voren aan consumtie; 130 ℔ p. witb. Pools. *f* 344; 130 ℔ n. b. dito *f* 330; 132 ℔ o. Rost. *f* 310; 130 ℔ Rijn *f* 270 bij partij; 124, 125 ℔ N.-Holl. *f* 255; 119 ℔ Vries. *f* 220. — Rogge stil; 122 ℔ Rijn *f* 145; 122 ℔ Pruis. *f* 152; 123 ℔ o. Pommer *f* 145. — Gerst en Haver zonder handel. — Boekweit iets lager afgegeven; 122, 123 ℔ Holst. *f* 168, 170; 117 ℔ Oostvr. *f* 137.

Koolzaad op 9 vat in Oct. en Nov. 62 p. vl. Lijnzaad prijshoudend; 106, 107 ℔ Riga *f* 220. — Raapolie dadelijk in een doen, op levering met weinig handel niet williger; op 6/w. *f* 41,50; Vlieg. *f* 40,50; Sept. *f* 37 a *f* 37,25 a *f* 37; Oct., Nov. en Dec. *f* 37,25; Mei *f* 38 a *f* 37,75. — Lijnolie op 6/w. *f* 28,50; Vlieg. *f* 27,50. — Hennepolie op 6/w. *f* 40,25; Vlieg. *f* 39,25.

LONDEN, 27 *Junij.* Van inl. en vreemde Tarwe was heden zeer weinig ter markt, en evenwel was de kooplust, ten gevolge van het uitmuntende weder, onbeduidend tot de prijzen van den vorigen marktdag. Alle overige artikelen gingen voor de vorige notering tragelijk van de hand.

Hollandsche Boter gisteren met beperkte kooplust, niettegenstaande dezelve tot 2 sh. lager werd aangeboden. Beste *Friesche* is thans flaauw op 76 à 78 sh., *Hollandsche* en *Zwolsche* 66 à 74 sh.

LONDEN, 29 *Junij.* Hetgeen van inl. en vreemde Tarwe ter markt was bleek geheel voldoende te zijn, voor de behoefte, en de prijzen van Maandag waren zelfs moeijelijk te bedingen; Gerst en Haver prijshoudend; Boonen en Erwten zonder wezenlijke verandering.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 30 *Junij*.

NEDERL., Werk. Schuld 2½ pCt. 50⅞, 50¾, 50$\frac{13}{16}$; Dito Cert. 3 pCt. 59$\frac{7}{8}$, 59½; Dito dito 4 pCt. 78½, 78¼; O. I. Leen. 4 pCt. 77¾; Aand. Rijn-Spoorw. 4½ pCt. 77. — BELGIE, 2½ pCt. 44¾; Dito bij *Rothschild* 2½ pCt. 43¾, 43¼, 43⅛. — SPANJE, L. bij *Ardoin* van 85 £ 5 pCt. 12¼; Dito Dito van 510 £ 5 pCt. 12, 12$\frac{1}{16}$; Dito bij dito, Onbepaalde Stukk. 3 pCt. 35¼; Dito Binnenl. à 6|m. 3 pCt. 25⅛, 25$\frac{1}{16}$, 25⅛; Coup. *Ardoins* 7¼, 8⅛. — PORTUGAL, te Londen 5 pCt. 27$\frac{9}{16}$; Dito Dito 4 pCt. 28$\frac{1}{16}$, 28¾, 28⅝. — RUSLAND, Oblig. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 104⅛, 104¼, 104⅛; Dito dito 1828 en 1829 5 pCt. 103; Cert. bij dito 1831 en 1833 5 pCt. 90; Dito bij *Hope* 4 pCt. 83⅛, 83¾; Dito bij *Stieglitz en comp.* 4 pCt. 83; Inschrijving in Assignatiën 6 pCt. 60¾; Cert. van dito 6 pCt. 60½. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 72½, 73¼; Dito 2½ pCt. 38, 38⅛; Weenerb. bij *Goll en comp.* 5 pCt. 83¾, 84; Dito 4 pCt. 69; Denem. 5 pCt. 94; Braz. 5 pCt. 84½; Dito 1843 5 pCt. 82; N. Mex. 5 pCt. 25¼, 26; Peru 4 pCt. 50½; Frans. Oblig. 3 pCt. 51⅞, ¾, ⅞; Handelm. kontant 150½.

Eenige voortgezette inkoopen, die voornamelijk in Integralen en 4 pCts. bewerkstelligd werden, hebben wederom zeer gunstig op den stand onzer binnenl. fondsen gewerkt.

Van buitenl. fondsen waren Russische, Oostenrijksche, Portug. en Spaansche op nieuw tot verhoogde koersen gezocht. Naar Fransche was insgelijks eenige meerdere vraag. Over het algemeen was de handel zeer geanimeerd.

Onbep. Bl. Grieken 2⅞.

Koers van het Geld: Prolong. 2½ pCt.; Beleening 2¼ pCt.; Disconto 2½ pCt.

Laatste Prijzen te 5 uur: Integr. 2½ pCt. 50¾ a $\frac{13}{16}$; Ard. à 510 £ 12¼; Binnenl. 3 pCt. 25$\frac{3}{16}$; Metall. 5 pCt. 73; Dito 2½ pCt. 38⅛ a ¼; Fransche Oblig. 3 pCt. 51⅞.

AMSTERDAM, 1 Julij. EFFEKTEN-SOCIETEIT, te 4½ uur. Integr. 50¾. 4 pCts. 78½, ⅝. Sp. Binnenl. 3 pCt. 25⅛, $\frac{3}{16}$. Metalliek 2½ pCts. 38⅛. Fransche Oblig. 3 pCts. 51, 50¾. Mexik. 26, 25½.

Bij geringe affaire was heden de stemming over het algemeen een weinig flaauwer.

ADVERTENTIEN.

*** GEWONE BESLOTENE VERGADERING van het DEPARTEMENT *GRONINGEN* der MAATSCHAPPIJ: *TOT NUT VAN 'T ALGEMEEN*, op **WOENSDAG, den 4den Julij 1849,** des avonds te 7 uur, in het CONCERTHUIS. — RAADPLEGING OVER DE PUNTEN VAN BESCHRIJVING, ENZ.

Namens het Bestuur:
R. J. SCHIERBEEK, *Secretaris.*

GEBOORTE-, HUWELIJKS- EN STERFBERIGTEN.

*** TILBURG, 24 Junij 1849. Heden beviel zeer voorspoedig van eene DOCHTER Vrouwe A. C. C. GELDERMAN, geboren Baronnesse VAN HEECKEREN VAN BRANDSENBURG.

Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel van eene DOCHTER Vrouwe G. WILHELMY, geliefde Echtgenoote van

J. A. VAN HASSELT.

GRONINGEN, 27 Junij 1849.

*** PIETERZIJL, 28 Junij 1849. Bevallen van een' ZOON FOKELTJE HARMS UITERDIJK, geliefde Echtgenoote van **JOHS. D. SICCAMA.**

*** Heden beviel voorspoedig van eenen ZOON C. M. DE COCK, geliefde Echtgenoote van

W. BROUWER.

GRONINGEN, 28 Junij 1849.

Eenige kennisgeving.

*** Mijne geliefde Echtgenoote DIEVERTJE VEENHUIS beviel heden van een' ZOON.

GRONINGEN, 29 Junij 1849.

E. MARWITZ.

*** Bevallen van eene DOCHTER JOHANNA STARKE, Echtgenoot van

H. J. HARTMAN,
Goud- en Zilversmid.

GRONINGEN, 30 Junij 1849.

*** Ondertrouwd:

Dr. **J. A. WIJNNE**
en
J. C. HABBEMA.

NOORDBROEK, 28 Junij 1849.

Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:

E. HUIZINGA, van *Zuidhorn*,
en
H. DE JONGE, van *Groningen*.

GRONINGEN, 27 Junij 1849.

*** Getrouwd:

H. B. TER COCK
en
ANJE J. TIEDENS,
van den *Stads-Polder*.

HAMDIJK, 29 Junij 1849.

*** Getrouwd:

ADRIAAN DE MONCHY
en
SARA FRANCINA HAVELAAR.

ROTTERDAM, 29 Junij 1849.

*** ROSENDAALSCHE LAAN, bij *Arnhem*, 28 Junij 1849. Heden overleed, in den bloeijenden leeftijd van 18 jaren, WILLEM REIN ROVERS, *Student in de Letteren aan de Hoogeschool te Groningen*, hartelijk geliefde Zoon van

J. A. C. ROVERS.
T. J. C. ROVERS, geb. **VAN SIPPAMA.**

*** Heden overleed, tot diepe droefheid van zijne Kinderen en Behuwd-Zoon, na eene ziekte van weinige dagen, de Hoog Welgeboren Heer ONNO JOOST ALBERDA VAN EKENSTEIN, in den gezegenden ouderdom van ruim 74 jaren.

GRONINGEN, 29 Junij 1849.

Eenige kennisgeving.

*** Heden morgen ruim 5 uur overleed ons zeer geliefd Zoontje PIETER LUURTS, in den jeugdigen leeftijd van 1 jaar en bijna 9 maanden.

KLEINEMEER, 29 Junij 1849.

H. BOER.
T. BOER—HEERES.

Eenige kennisgeving.

*** Heden avond te tien uur trof mij en mijne zes Kinderen een gevoelige slag, daar het God behaagde, door den dood van ons af te rukken, mijn geliefde Echtgenoot, der Kinderen Vader JANS T. TIDDENS, in den ouderdom van 37 jaren en 4 maanden, na eene huwelijksvereeniging van bijna 16 jaren.

EEXTA, 30 Junij 1849.

IJKTJEN T. KREMER,
Wedw. **J. T. TIDDENS.**

Algemeene en bijzondere kennisgeving.

*** Heden overleed, in den ouderdom van bijna 28 jaren, mijne hartelijk geliefde Echtgenoote JOHANNETTA GENIETS, mij, na eene gelukkige echtvereeniging van vier jaren, drie Kinderen nalatende.

GRONINGEN, 2 Julij 1849.

HERMAN BAKER.

BELANGRIJKE PRIJSVERMINDERING.

De Boekhandelaar **H. GEERTSEMA, JR.**, door AANKOOP EIGENAAR geworden zijnde van de volgende **WERKEN**, biedt dezelve tot den laatsten dezes jaars aan:

Reddingius, het Belang der Kerk, ƒ 1,00 in plaats van ƒ 2,00.
——— Godsdienstig Huisboek, - 1,00 „ „ - 2,50.
——— Feestgeschiedenis . . . - 0,75 „ „ - 1,80.
——— De Chr. Godgeleerdheid - 0,50 „ „ - 1,25.
Sander, over de Voorzienigheid,
3 deelen . . . . - 1,25 „ „ - 3,75.
Mr. *H. O. Feith*, Vijftigjarig bestaan v. h.
Instituut voor Doofstommen - 0,75 „ „ - 1,75.

*** De Boekhandelaar **W. EEKHOFF**, te *Leeuwarden*, heeft uitgegeven en verzonden:

TWAALF GEZIGTEN op de voornaamste Gebouwen en Beplantingen der Stad *LEEUWARDEN*, in den tegenwoordigen tijd.

Naar de natuur geteekend door **IZ. REYNDERS** *en met eene korte beschrijving voorzien door* **W. EEKHOFF**, *Archivarius dier Stad.* 1ste Aflevering à **80** Cts.

Dit Plaatwerk zal, keurig uitgevoerd, in zes Afleveringen, van 2 Platen en een vel druks, ieder à 80 Cts., kompleet zijn. Allen, die tot deze Stad in betrekking staan of hare schoone Gebouwen en Beplantingen wenschen te kennen, en bijzonder de Inteekenaren op de *Geschiedkundige Beschrijving van Leeuwarden*, waarop dit een vervolg is, worden tot inteekening op dit Werk uitgenoodigd.

ALGEMEENE POSTWAGENONDERNEMING.
VAN GEND en LOOS.
ZUTPHEN en EMMERIK.
NIEUWE DIENST.

De Onderneming heeft de eer te berigten, dat zij met den 1sten JULIJ 1849 eene **DILIGENCE** zal doen rijden tusschen de Steden *ZUTPHEN* en *EMMERIK* (*Pruissen*), langs den nieuw aangelegden Grindweg, over *KEPPEL*, *WEHL* en *'s HEERENBERG*; vertrekkende dagelijks:

Van **ZUTPHEN** des avonds te 6 uur, na aankomst der Diligences van *Deventer*, *Zwolle*, *Groningen* en *Leeuwarden*, om te *Emmerik* te correspondeeren met den Koninklijken Pruissischen Snelpost naar *Oberhausen*, en van daar met den Keulen-Mindenschen Spoorweg naar den *Rijn*, *Berlijn*, *Hannover*, *Hamburg*, enz.

Van **EMMERIK** des morgens te 7½ uur, na aankomst van gemelden Snelpost en der Rijn-Stoombooten, om te *Zutphen* te correspondeeren met de Diligences naar *Deventer*, *Zwolle*, *Groningen*, *Leeuwarden*, enz.

De afstand tusschen *Zutphen* en *Emmerik* zal binnen 4 uren tijds afgelegd worden.

Het Kantoor te *Zutphen* is gevestigd bij den Heer L. BECK, in het Logement *de Kroon*, op de Markt.

Informatiën op alle andere KANTOREN der ONDERNEMING, alsmede op die der Heeren W. & A. VISSCHER & A. KIESBRINK.

RIJN- EN IJSSEL-STOOMBOOTMAATSCHAPPIJ.

ZOMERDIENSTEN.

Van *KAMPEN* op *AMSTERDAM* (behalve Zaturdags), **DAGELIJKS**, 's namiddags te 1½ uur.

Van *AMSTERDAM* op *KAMPEN* (behalve Zondags), **DAGELIJKS**, 's morgens te 6 uur.

De **DILIGENCE** van *Groningen* over *Zwolle* naar *Kampen*, in correspondentie met de **STOOMBOOT** van *Kampen* op *Amsterdam*, vertrekt DAGELIJKS, des avonds te 11 uur, van het Logement *de Nieuwe Munster*, bij C. A. FRIGGE; — de Reizigers komen vroegtijdig genoeg te *Amsterdam* aan, om met den laatsten spoortrein naar *Haarlem*, *Leiden*, *'s Gravenhage* en *Rotterdam* te kunnen vertrekken. — Voorts loopt deze dienst direct door naar *Deventer*, *Arnhem* en *Nijmegen*, en komt te *Arnhem* aan vóór het vertrek van den DERDEN TREIN.

Aan de **LEDEN** van het GRONINGER BEGRAFENISFONDS, onder de Zinspreuk: ***Voorzorg is nuttig***, wordt verwittigd, dat bovengenoemd FONDS is OVERGEDRAGEN, den 18den Junij 1849, aan den Heer **H. POTHOFF**, te *Groningen*.

GRONINGEN, 2 Julij 1849.

R. OORTWIJN.

NEDERLANDSCHE HANDELMAATSCHAPPIJ.

De **DIRECTIE** maakt, ingevolge het 94ste der artikelen van overeenkomst, bekend, dat door den RAAD, in deszelfs ZITTING van heden, in overeenstemming met de bepalingen van het 92ste en 9de der evengenoemde artikelen, is besloten tot de **UITKEERING** van een **DIVIDEND** over het Boekjaar 1848, ten bedrage van **VIJFENVEERTIG GULDENS** over elk **AANDEEL** groot ƒ **1000**, staande **op naam**, en verwittigt dien ten gevolge de HOUDERS van AANDEELEN OP NAAM, dat, overeenkomstig den inhoud der bij de Aandeelen afgegevene nieuwe Dividendbewijzen, tot de BETALING, tegen intrekking van het *veertiende* derzelve, zal worden gevaceerd bij de NEDERLANDSCHE BANK te *Amsterdam*, en wel te beginnen met den *eersten Augustus* 1849.

AMSTERDAM, 29 Junij 1849.

VAN DER OUDERMEULEN, *Pres.*
GOUDSWAARD, *Dir.*, *fung. Secret.*

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op WOENSDAG, den 25sten Julij 1849, des avonds te 7 uur, ten Huize van de Erven E. J. TIDDENS, in het Huis *de Beurs*, te *Groningen*, publiek worden verkocht:

I. Eene aanzienlijke en neringrijke **ZEEPZIEDERIJ** met daarbij staand, net betimmerd groot HEEREN HUIS met groote SCHUUR, KNECHTENWONINGEN, STALLINGEN, DUIVENTIL en daarbij gelegen fraaijen TUIN, staande en gelegen te *Hoogkerk*, aan de Trekvaart tusschen *Groningen* en *Vriesland*; kunnende des verkiezende de Kooper grondig onderrigt in de nieuwe manier van Zeepstoken bekomen.

II. Ongeveer 2 Bunders, 28 Roeden, 20 Ellen vol EIGEN GROENLAND, gelegen te *Hoogkerk*. Toebehoorende aan den Heer S. F. TEN CATE.

Voor gadingmakenden buiten de Stad en Provincie *Groningen* woonachtig, zullen deze Goederen te bezien zijn 8 dagen vóór den Verkoop, elken dag (uitgezonderd Zon- en Feestdagen), van 10—1 en van 3—6 uur, terwijl voor de overige belanghebbenden de bezigtiging zal plaats hebben op genoemde uren, alleen daags vóór en op den Verkoopdag, alles echter op BEWIJZEN VAN TOEGANG, ten Kantore van den Notaris te bekomen.

*** Ten overstaan van den Deurwaarder **GLAS**, gedeken de Wedw. R. STEENHUIS c. s., aan hunne BOERENPLAATS, te *Lellens*, op DONDERDAG den 5den Julij 1849 en volgende dagen, telkens te 1 uur, Boeldag te houden van een kompleet **BOERENBESLAG**, als: 40 RUNDEREN, 10 PAARDEN, 30 SCHAPEN, 30 LAMMEREN, 5 ZWIJNEN, VERDEKTE WAGEN, CHAIS, VELDWAGENS, WIPKARREN, PLOEGEN, EIDEN, ROLLEBLOK, enz., uitmuntende KERN- en MELKGEREEDSCHAPPEN, eene partij HOOI en STROO, voorts al de VELDGEWASSEN, Topgras en Naweide op 60 Bunders *Land*, vervolgens MOBILIA, veel KOPERGOED, BEDDEN met TOEBEHOOREN en vele andere GOEDEREN. Den 1sten Dag de Levende Have enz., den 2den Dag de Veldgewassen, en den 3den Dag Mobilia en andere Goederen.

VERKOOPING.

Op MAANDAG, den 9den Julij 1849, en, zoo noodig, den volgenden dag, zal te *Delfzijl*, ten overstaan van een' bevoegden BEAMBTE, voor de Behuizing no. 185, in de Marktstraat te *Delfzijl*, des namiddags precies te één uur, publiek, tegen geld, worden verkocht: Een het zamengestelde **OPSTAL** van een' **DROOGISTWINKEL** met alle daarbij voorhanden POTTEN, FLESSCHEN, DROOGERIJEN, CHEMICALIËN, WINKEL- en andere GEREEDSCHAPPEN, benevens een groote voorraad **KOLONIALE WAREN**, als: THEEËN, KOFFIJ, gebrand en ongebrand, RIJST, SUIKERS, KANDIJ, SIROOP, PRUIMEDANTEN, FOELIE, NOTEMUSCAAT, OLIËN, WAS, CHOCOLADE, TABAK en SIGAREN; verders velerhande **MOBILIA**, waaronder een fraaije SPIEGEL met MAHONIEHOUTEN LIJST en daarbij behoorend TAFELTJE, best BEDDEGOED, LINNEN, TAFELGOED, ENZ., ENZ., ENZ.

De Goederen zijn den dag van Verkoop te bezien van 's morgens 11 tot 's namiddags 1 uur.

OP WOENSDAG, DEN 4den JULIJ E.K.

des namiddags te twee uur te beginnen, zal, vóór en in het BOELHUIS in de Gelkingestraat, publiek worden verkocht: **MEUBELAIRE** en andere **GOEDEREN**, als: een EIKENHOUTEN KISTKABINET, SECRETAIRE, CHIFFONNIÈRE, COMMODE en LA... TAFEL, TAFELS, STOELEN, 2 LEDEKANTEN, ... partij fijn LINNEN en TAFELGOED en veel meer H... HOUDELIJK GOED, te veel om te detailleren. Te ... zien morgen namiddag van 3 tot 6 uur.

VAN BOLHUIS & BOSCH.

*** Mr. **H. VAN BOLHUIS**, Notaris en Procureur te *Leens*, zal, op VRIJDAG den 13den Julij 1849, des namiddags te 3 uur, ten Huize van de Wedw. H. A. WIERSEMA, te *Winsum*, publiek te koop presenteren:

I. Eene kapitale **BOERENPLAATS**, bestaande in eene BEHUIZING en SCHUUR, CUM ANNEXIS, met de VASTE, ALTIJDDURENDE IN ALLE LINIËN VAN BLOEDVERWANTSCHAP VERERVENDE BEKLEMMING van ongeveer 35½ Bunder kostelijk meest oud *Groenland*, doende jaarlijks tot vaste huur ƒ 240—55, staande en gelegen in de *Schilleyeham*, onder *Winsum*. II. Den VOLLEN EIGENDOM van ongeveer 1 Bunder *Land*, mede aldaar. III. ADIDEM van ongeveer 1½ Bunder *Land* (*HET REILAND* genoemd), mede aldaar. IV. De VASTE en ALTIJDDURENDE BEKLEMMING van ongeveer 1½ Bunder *Land*, mede aldaar, doende jaarlijks tot huur ƒ 12—00. V. ADIDEM van ongeveer 1¼ Bunder *Land*, mede aldaar, doende jaarlijks tot huur ƒ 12—00. VI. ADIDEM van ongeveer 1½ Bunder *Land*, mede aldaar, doende jaarlijks tot huur ƒ 12—00. VII. ADIDEM van ongeveer ½ Bunder *Land*, mede aldaar, doende jaarlijks tot huur ƒ 4—00. VIII. ADIDEM van ongeveer 2 Bunders *Land*, mede aldaar, doende jaarlijks tot huur ƒ 21—00. IX. Eene BEHUIZING, geteekend no. 99, met de BEKLEMMING van den daarbij behoorenden *Grond*, doende jaarlijks tot huur ƒ 2—50, staande en gelegen te *Bafio*. X. Den EIGENDOM eener *Behuisde Heemstede*, in gebruik bij de Wedw. FREERK TJAARTS, voor ƒ 2... huur jaarlijks. XI. Een DITO, in gebruik bij de Wedw. MENNE DREWES, voor ƒ 1—91 jaarlijks. XII. Een DITO, in gebruik bij de DIAKENIE van *Winsum*, voor ƒ 0—97 jaarlijks. XIII. Een DITO, in gebruik bij GEERT HENDRIKS HAAN en Vrouw, voor ƒ 3—00 jaarlijks. XIV. Een DITO, in gebruik bij DREWES RIJKELS en Vrouw, voor ƒ 3—00 jaarlijks; en XV. Een DITO, in gebruik bij de DIAKENIE te *Winsum*, voor ƒ 0—75 jaarlijks; zijnde de laatste zes perceelen gelegen te *Winsum*.

Alles behoorende tot de Nalatenschappen van wijlen ALBERT HILLEBRANDS WIERSEMA en BOUKE FREERKS BRUINS, in leven Echtelieden.

Mr. H. VAN BOLHUIS.

*** Mr. **H. VAN BOLHUIS**, Notaris en Procureur te *Leens*, zal, ten verzoeke van de Kinderen en Erfgenamen van wijlen P. NANNINGA en Vrouw, in *den Andel*, op MAANDAG den 16den Julij 1849, des namiddags te 3 uur, ten Huize van den Kastelein J. F. DE VRIES, in *den Andel*, publiek te Koop presenteren:

I. Eene **BEHUIZING**, zijnde eene zeer beklante *IJZERSMEDERIJ*, met SCHUUR en de BEKLEMMING van derzelver *Erf* en *Tuin*, groot 7 Roed. en 20 Ell., doende jaarlijks tot huur ƒ 4—00, staande en gelegen in *den Andel*. II. De BEKLEMMING van een *Grondperceel*, groot 5 Roed. en 80 Ell., doende jaarlijks tot huur ƒ 3—50, mede aldaar gelegen. III. De VASTE BEKLEMMING van 3 Bund., 76 Roed. en 90 Ell. best *Uiterdijksland*, doende jaarlijks tot vaste huur ƒ 24—00, liggende mede aldaar. IV. ADIDEM van 4 Bund., 52 Roed. en 30 Ell. best *Uiterdijksland*, doende jaarlijks tot vaste huur ƒ 32—0.. mede aldaar; en V. Den EIGENDOM van ongeveer ½ Bunder *Land*, gelegen te *Ulrum*, wordende door J. VAN DER HELM en Vrouw in beklemming gebruikt, voor een jaarlijksche huur van ƒ 10—00.

Mr. H. VAN BOLHUIS.

BOELDAG,

ten overstaan van den Deurwaarder **F. DE VRIES**, op ZATURDAG den 14den, MAANDAG den 16den en DINGSDAG den 17den Julij 1849, ter instantie en aan de Boerenplaats van de Erven van wijlen A. H. WIERSEMA en Vrouw, in de *Schilgeham*, bij *Winsum*, van: 6 beste PAARDEN, 40 RUNDERBEESTEN, allen van het schoonste ras, 60 OUDE en JONGE SCHAPEN, eenige VARKENS, een zoo goed als nieuwe KAPWAGEN en CHAIS, VELDWAGENS en verdere alle tot de Boerderij behoorende WERKTUIGEN.

Voorts 17 Bunders **VELDVRUCHTEN**, als: GERST, ROGGE, HAVER en BOONEN, 14 Bunder TOPGRAS, en in Oppers staand HOOI, met de NAWEIDE van dien; — en eindelijk al de **HUISMOBILAIRE GOEDEREN**, bestaande in KABINETTEN, SECRETAIRES, STOELEN, TAFELS, SPIEGELS, ENZ., beste BEDDEN met TOEBEHOOREN, **MELKENKAMERSGEREEDSCHAPPEN**, waaronder zeer vele KOPERGOEDEREN en andere VOORWERPEN; alsmede eene fraaije verzameling van **BOEKWERKEN**, ENZ., ENZ., ENZ.

Zullende den eersten dag de Levende Have, Kapwagen, Chais, Veldwagens, enz. worden verkocht; den tweeden dag de te veld staande Vruchten, Hooi, Topgras en Naweide, en den derden dag de Huismeubelen, Melkenkamersgoederen en de Bibliotheek.

Den eersten dag des namiddags precies te 2 uur,
Den tweeden dag des namiddags te 5 uur, — en
Den derden dag des namiddags te één uur te beginnen.

F. DE VRIES,
Deurw.

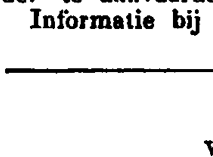

Wegens vertrek naar elders, wordt op aannemelijke Voorwaarden **TE KOOP of IN HUUR** aangeboden: eene neringrijke **KOOPMANSBEHUIZING**, des verkiezende met daarin aanwezigen WINKEL, in de Langstraat te *Winschoten*, geteekend no. 36, in welke sedert jaren met goed gevolg AFFAIRE in **KRUIDENIERSWAREN** en **VERFSTOFFEN** is uitgeoefend, met aanbooringen, langs de Winschoterdiep strekkenden **TUIN**; hebbende deze Behuizing nog twee afzonderlijke WONINGEN. Om een en ander te aanvaarden vóór of op primo November aanstaande. Informatie bij

Mr. W. R. EMMEN.

DEPOT
VAN HET UITMUNTEND
TUIG- EN SCHOENSMEER

van den Heer JOHAN SCHILLING, te *Brussel*, te bekomen bij **G. J. BOSCH**, in de *Brugstraat*, te *Groningen*, à 1 Gulden de Flesch. Dit SMEER bezit de eigenschap het hardste leder in zeer korten tijd zacht, ... en blinkend te maken; het is alleruitmuntendst voor Paardentuigen en Lederen Kappen van Rijtuigen, die daarmede glad en buigzaam blijven en nimmer barsten. Schoenen en Laarzen, zoowel van verlakt als gewoon Leder, daarmede gesmeerd, blijven glad en week en barsten nimmer. ... LEDIGE FLESCH terug of daarvoor 10 cents. Verder uitmuntend **WAGENSMEER**, per kistje van 1 ... à 35 cents.

NB. VAST WERK voor 2 à 3 **SMIDSKNECHTEN**, bij G. J. BOSCH, Rijtuigfabrikant te *Groningen*.

DE EERSTE NIEUWE JAAG-HARING

is gearriveerd bij den ondergeteekende.

I. J. ENSING,
Oude Ebbingestraat, nabij de Markt.

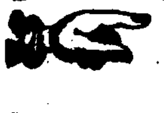

Een **HUISVERWERSKNECHT**, gehuwd, WERK verlangende, vervoege zich bij D. J. POSTMA, te *Hoogezand*. Brieven franco.

Te Groningen, bij C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, Boekdrukker.